

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Cluj, Calea Regele
Ferdinand 66. Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

Cluj III. évfolyam
39. szám, 1934.
Február 18. Vasárnap

Kampóskeresztes puccsot hiusítottak meg Ausztriában

Mozgósították a tiroli lövészeket - Ujabb
halálos ítéletek - Salzkammergutban
sóbányát robbantottak fel a vörösök

INNSBRUCK. A tiroli tartományi kormány riadókészültsége lefegy-
verezte a tiroli lövészeket, mivel a hatóságoknak tudomására jutott, hogy
a kampóskeresztesek, felhasználva a zürzavaros állapotot, puccsot akarnak
alkotni az államhatalom ellen. A tiroli lövészek leszerelése tegnap a
késő estéli órákban már megkezdődött. A kampóskeresztes puccs híre nagy
felzúdulást keltett Ausztriában.

(BÉCS.) Ausztria területén teg-
nap nagyrészt helyreállt a rend.
Egyedül Floridsdorfban és Meid-
lingben hallatszott néhány pus-
kalövés, amelyről azonban nem
sikerült megállapítani, hogy kitől
eredt.

A normális élet lassacskán visz-
szátér az osztrák fővárosba. A
villamosok este nyolc óráig közle-
kednek a kávéházak, éttermek
is kinyitottak. Bécsben nagyrészt
eltakarították a drótakadályokat,
csupán a kancellári hivatal előtt
vannak még drótszövények.

KÉT UJABB KIVÉGZÉS

Az osztrák rendőri hatóságok
a vörös forradalom leverésével
megkezdtek a tisztogató munkát.
Egyre-másra tartóztatják le a szo-
ciáldemokrata vezéreket, akiket
bírság elé állítanak.

A bécsi rögtönítélő bíróság teg-
nap két újabb halálos ítéletet ho-
zott s az ítéletet a késő estéli órák-
ban pégre is hajtották. Hét vád-
lottat hét évtől 20 évig terjedő
kényszermunkára, míg 20 vádlott
ügyét a polgári bírósághoz tet-
tek át.

5000 SILLING WALLIS KÁLMÁN FEJÉRE

Az államvédelmi hivatal felhi-
vást intézett Ausztria lakosságá-
hoz, felszólította, hogy február
25-ig szolgáltatassanak be minden-
nemű fegyvert. Aki a kitűzött ter-
minusig nem szolgáltatja be fegy-
vereit súlyos büntetésben része-
sül. Minden beszolgáltatott fegy-
ver után 30 silling, gépfegyver
után 50 silling jutalmat kapnak a
beszolgáltatók.

A grázi rendőrség 1000 silling
jutalmat tűzött ki Wallis Kálmán
fejére. Wallis Kálmán, akinek
nagy szerepe volt a magyarorszá-
gi forradalomban, jelenleg a ju-
goszláv határmenti hegyekben
bújál. A rendőrség Wallis fejé-
re kitűzött jutalmat 5000 sillingre
emelte fel.

A HIVATALOS NYILAT- KOZAT

A bécsi rendőrség hivatalos
nyilatkozata szerint az osztrák

polgárháborúnak 239 halottja és
667 sebesültje van. Ezek közül
140 halott és 325 sebesültje van
a bécsi harcoknak. Tudjuk azon-
ban, hogy a halottak száma a va-
lóságban 3000-nél is több.

AZ OLASZ SAJTÓ CSEH- SZLOVÁKIA FELELŐSSÉ- GÉRŐL

A „Giornale d'Italia” nagy
cikkben foglalkozik az osztrák
eseményekkel, amelyek előidéze-
sével a cseh kormányt vádolja
meg, mert — írja a lap — csakis

a cseh kormány tudtával történ-
hetett a fegyverek szállítása Ausz-
triába. Csehszlovákiának tehát
okvetlenül felelnie kell az ese-
ményekért.

SÓBÁNYÁT ROBBANTOT- TAK FEL SALZKAMMER- GUTBAN

Legújabb jelentéseink szerint
Salzkammergut területén levő
Odenseében a szoc. áldemokraták
körülvették a Heimwehr-osztagok
kal megerősített rendőrlégénysé-
get, akiket lefegyvereztek. Ez-
után a vörös fölkelők megroha-
mozták a sóbányát és felrobban-
tották.

A szociálisták ezután ajánlatot
tettek a további harcok beszünte-
tésére, ha teljes amnesztiát kap-
nak.

Komoly következményei lesznek Pacha püspök Hitler előtti tisztelgésének

(BUCURESTI.) Berlii rádióje-
lentések közölték, hogy Pacha
Agoston timisoarai római katho-
likus püspök németországi utjá-
nak során felkereste Hitler kan-
cellárt és neki a romániai német-
ség hódolatát tolmácsolta. Az
ügygel most a bucarestii politi-
kai körök és a sajtó is élénken
foglalkoznak. Jól informált for-
rás szerint Pacha püspök állító-
lag Romániába való visszatérése-
kor el akarta titkolni a Hitlerrel
történt találkozását, de megjárta,
mert a német rádió közölte, hogy
a délkelet-európai németek püspö-
ke hódoló látogatást tett a kan-

cellárnál. A bucarestii lapok sür-
getik a kormányt, tegyen intézke-
dések a püspök ellen, ami an-
nál könnyebb lesz, mert a Vati-
kán sem fogja túlságosan helye-
selni Pacha lépését. Hiszen a pá-
pa csak a napokban átkozta ki
azokat a hitleristákat, akik a ste-
rilizációs törvényt végrehajtják.
A „Dimineața” kérdezi, hogy mit
szólnak ehhez a látogatáshoz az
ország más nemzetiségű katho-
likus polgárai, akiknek a püspö-
ke ilyen meggondolatlan lépésre
vállalkozott. Pacha püspök Hit-
ler látogatásának állítólag ko-
moly következményei lesznek.

Gyilkos merénylet feldicséréséért három hónapra ítélték Olteanu újságíró

(CLUJ.) A Duca miniszterel-
nök ellen elkövetett gyilkos me-
rénylet napja után Olteanu Ja-
kob 20 éves cluji újságíró, a
„Patria” különkiadásával beállí-
tott a központi rendőrségre és el-

újságolta dr. Chendi Károly rend-
őrkomiszárnak a tragikus szenzá-
ciót. Ugyanakkor több kisebbségi
újságíró, névszerint: Mátrai Já-
nos, Mátrai Béla és Bihari Miklós
is jelen voltak, dr. Rosvan rend-

őrkomiszárral és Serban a komi-
szárral együtt. Miközben az új-
ság nagybetűvel nyomtatott hír-
adását nézték, Olteanu Jacob vi-
tázni kezdett dr. Chendi Ká-
rollyal. A vád szerint az alig 20
éves hirlapíró állítólag kijelentet-
te Chendi komiszár előtt, hogy a
gyilkos Constantinescu jól tudta,
mit csinál... meg volt rá az ala-
pos oka, hogy végrehajtsa a revol-
veres merényletet... azért nem
kellene egyre-másra letartóztatni
az ügyben ártatlan... Vád szerint még mondott va-
lami: azt, hogy nem a vallás, ha-
nem a nemzeti érzés tartja össze
az ország népét, ezt bizonyítják
a külföldi események is.

A kihallgatott tanúk nagyrésze
minden tendencia nélküli fiata-
los hevílőkegyességnek mondotta
a vádlott kijelentéseit, amelynek
egyetlen vádpontja az lehetett,
hogy Olteanu a megirt újságcik-
kek nyomán idézte a gyilkos me-
rénylő vallomását. A védelmet dr.
Buteanu és dr. Bratu Elena kép-
viselte, míg a vádat Negulescu
őrnagy látta el.

A vádlottat 3 hónapra ítélte el
a hadbírság.

TILOS A „HEIL HITLER!” CSEHORSZAGBAN

(PRÁGA.) A cseh postaigazga-
tóság rendeletet adott ki, amely-
ben eltiltotta az összes nyomtat-
ványok szállítását, amelyeken
„Heil Hitler!” olvasható.

A JASII EGYETEM TANSZÉ- KET LÉTESÍTETT AZ OLASZ NYELV ÉS IRODALOM RÉSZÉRE

(BUCURESTI.) A bucarestii
olasz követség értesítette az egye-
tem rektorát, hogy az olasz kor-
mány készséggel vállalja ennek
a katedrának anyagi terheit.

A SZENATUS ELŐTT A KÖZ- IGAZGATÁSI TÖRVÉNYJA- VASLAT

(BUCURESTI.) Inculet belügy-
miniszter tegnap a szenátus elé
terjesztette a közigazgatási tör-
vény módosító javaslatát. A mi-
niszter elkészült már azzal a tör-
vényjavaslattal is, amely az
1928-tól 1933. év végéig eszközölt
köztisztviselői kinevezések revi-
ziójáról szól és lehetővé teszi a
nemzeti-parasztpárt, valamint a
Jorga-kormány által történt ki-
nevezések megsemmisítését.

FELROBBANT A POZSONYI MOTOROSVONAT

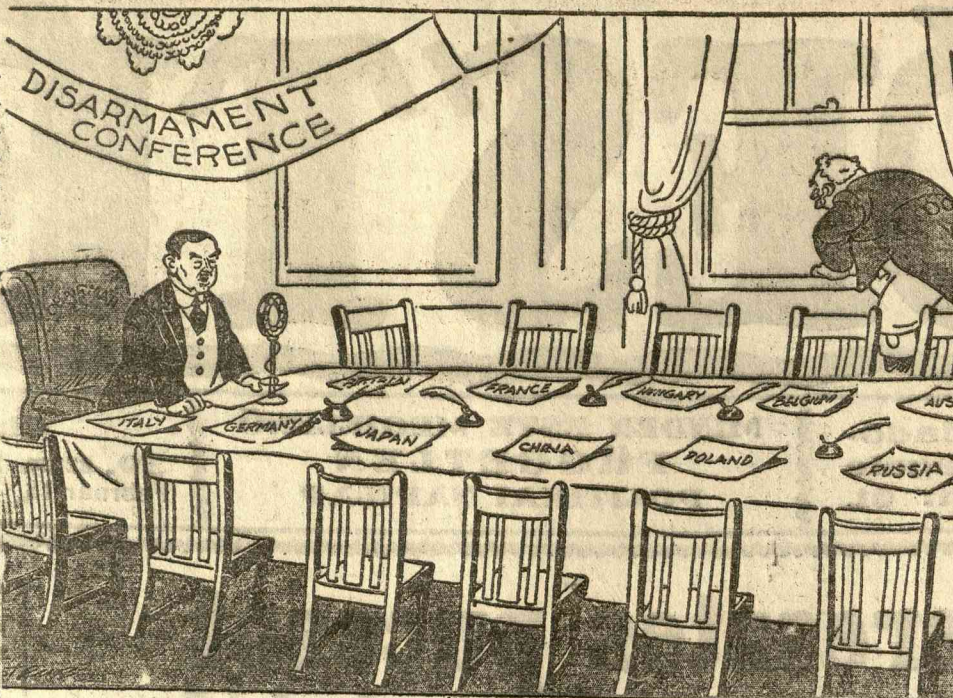
(POZSONY.) A Pozsony—Újváros között közlekedő motorosvonat ma délelőtti Dunaszerdahely előtt felrobbant. A motorosvonat vezetőjének és fékezőjének az utolsó pillanatban sikerült legraniok a mozdonyról s így zúzódásokon kívül nagyobb bajuk nem történt.

KET GAZDA AGYONVERTE A FENESI ORSZÁGUTON PERBELI ELLENFELET

(CLUJ.) Ezelőtt két évvel történt, hogy Zoor Márton, Enyedi István feneseli lakosoknak holmi elszámolási differenciájuk volt Blond Samuel ugyancsak feneseli vegyeskereskedővel. Az elszámolási differenciát a felek minthogy nem tudtak megegyezni, a törvényszékre birták, amely annak idején többszöri tárgyalás után Zoor Mártont és Enyedi Istvánt elmarasztalta az ügyben és kötelezte, hogy Blond Samuelnek adják vissza az „elszámolt” differenciát.

A tárgyalás után a felek természetesen külön válva hazafelé igyekeztek a feneseli országúton, elől a győztes s hátul pedig a veszített felek. A két vádlott utközben betért a kocsmába, ahol felhajtottak egy pár pohár pálinkát, aminek hatása alatt elhatározták, hogy bosszút állanak a kereskedőn.

A tervet tett is követte, meggyorsították lépésüket és rövid időn belül utolérték a guanulánul haladó Blond Samuelt. Szó se beszéd, botjukkal nekiestek a szerencsétlen embernek s azt úgy megverték, hogy vérbe fagyva maradt az országúton és egy arra felé haladó személyszállító autobusz vitte be a cluii klinikára. Az ütések következtében azonban olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy két nap múlva meghalt. Az ügy az ügyészség vádemelése folytán ma került tárgyalásra a törvényszék I. szék előtti, amely a tárgyalást az egyik vádlott meg nem jelenése miatt április 25-ére halasztotta.

EGYEDUL, EGYEDUL A LESZERELŐK KÖZÜL...

A genfi leszerelési konferencia, mint ismeretes, a csőd szélére jutott. Miután Japán és Németország a leszerelési konferenciáról eltávoztak, Olaszország sem mutat érdeklődést a tárgyalások folytatása iránt s a többi hatalmak sem hajlandók a leszerelésre, a konferencia elnöke, Henderson le akar mondani elnöki tisztségéről. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amikor Henderson a leszerelési konferencián megérkezik a tárgyalásra.

„Oroszországgal szívesen tartunk fenn össze kötettest ... de 1919-et nem feledjük el” — mondják magyar részről

(BUDAPEST.) A magyar felső ház tegnap délelőtti ülésén gróf Széchenyi Aladár nagyobb beszédben foglalkozott a Rómában megkötött orosz-magyar szerződés jelentőségével. Leszögezte, hogy a magyar kormány lépése igen helyes volt akkor, amikor egy bevételre szoruló állammal, amely bizonyára támogatni fogja minden fórumon a magyar kérdést, felvette a diplomáciai érintkezést. Ez azonban még nem jelenti, hogy a bolsevizmus pe-

szélye teljesen megszűnt volna Magyarországra nézve.

— Azok az okok — folytatta — amelyek az 1924. évi tárgyalások sikerét megátolták, ma is fennállnak. Nem feledhetjük el 1919-et. De hiszük, hogy a kormány megvédi az ország érdekeit.

Ezután az ausztriai eseményekre tért át és kijelentette, hogy a magyarság sok sikert kíván Dollfuss nagy erőt igénylő munkájához.

Heti negyvenórás munkaidő, fizeteses szabadság bevezetését követeli a Targu-mureși munkakamara

(TARGUMUREȘ.) A napokban népes és izgalmas vezetőségi ülést tartott a Targumureși munkakamara, amelynek során egy egész csomó olyan javaslatot fogadtak el és terjesztették az illetékes miniszter elé, amelyek nagyban népszerűsítenek magának a munkakamarának nagyon is bizonytalan beállítottságát.

Dr. Pop Remus titkár személyes tanulmányai alapján a következő javaslatokkal lép a munkakamara a munkaügyi miniszter elé:

Javasolja a munkakamara a

heti 40 órás munkaidőt, aminek azonnali bevezetését kéri.

Idegen állampolgárok itt tartózkodását csak a munkakamara jóváhagyása mellett engedélyezték a hatóságok.

Munkabérek minimumának hivatalos megállapítása a munkakamara közbenjöttével.

Ipari vállalatok kötelezve legyenek arra, hogy a szabadságra jogosultak névsorát függesszék ki és az összes vállalatok kivétel nélkül kötelezve legyenek a törvényes szabadság bevezetésére.

Ezzel a fizetett szabadságra

kapcsolatosan a buntetési szankciók meghatározása és azonnali alkalmazása.

Iparengedélyek és mindenfajta letetek díjainak redukálása.

Betegsegélyezéssel kapcsolatban a beteg munkás első hetét ne a munkaadó, hanem a betegsegélyző fizesse.

Kisiparosok biztosítása önkéntes legyen és ne kötelező.

Betegsegélyző jogokkal kapcsolatban vétesenek figyelembe a régi jogok is különösen az öregéig nyugdíjak.

Végül pedig az adók intenzív leszállítását követeli a munkakamara.

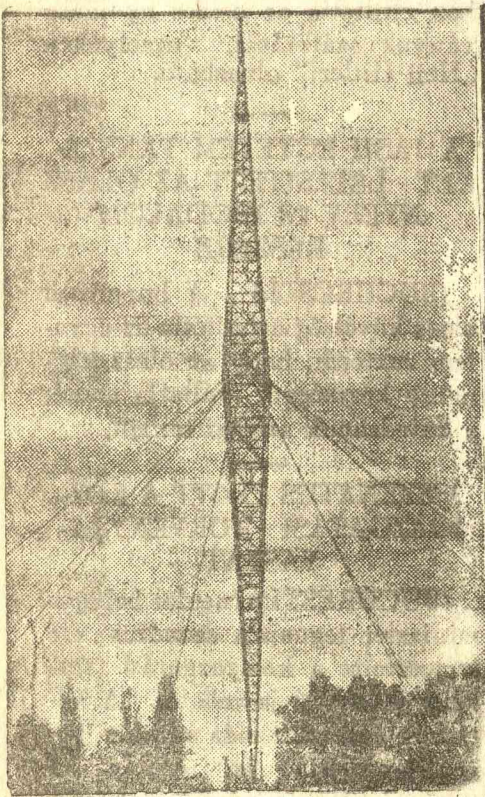
Társadalmi élet

(—) A Vulturul futball csapata vasárnap, február 19-án, d. u. 3—11-ig teadélután rendez a str. Axente Sever 39. szám alatti clubhelyiségében. A vezetőség tisztelettel meghívja a tisztelt sportközönséget és kéri szíves támogatását.

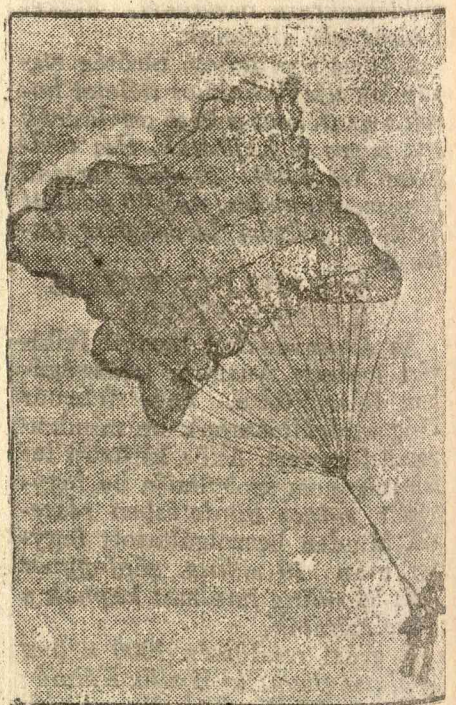
(—) Közgyűlést tart a pincérek segélyező egyesülete. A „Societatea de Ajutoare a Chelnerilor din Cluj” (Cluj Pincérek Segélyező Egyesülete). 1934. évi február 20-án d. u. 4 órai kezdettel az Egyesülete saját székházában, Str. Iuliu Maniu 24. szám alatt, rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ezúton is meghívja. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári és ellenőrök jelentése. 4. A felmentvény megadása s új vezetőség választása. 5. Titkár és gondnok választása. 6. Az 1934. évi költségvetés megállapítása és jóváhagyása. 7. Indítványok az alapszabályok 38. paragrafusának alapján tárgyalhatók.

(—) A Romania Kerékpáros Szakszövetsége a hó 18-án, vasárnap d. u. 3—12-ig táncos egybeköltött teadélután tart a Cal. Victoriei 36. szám alatti helyiségében, amelyre szívesen látják az összes Cluj sportklubokat és sportkedvelőket. Belépti díj tetszősszerint.

(—) Nagyböjti ájtatossága. A Szentotteri templomban a nagyböjti minden hétfőn d. u. 5 órakor szentbeszéd és bűnbánati ájtatosság lesz. A szentbeszédet Schmidt László lelkész mondja.

A LEGMAGASABB ANTENNA TORNIA, a 314 méter magas új budapesti nagydó, amely a párisi Eiffeltoronytól 14 méterrel magasabb. Felső végén időjárásjelző műszer van.

Tűzifát

legmagasabb caloriában
legolcsóbb árban

CIMENT

csak

fatermelőnél szerezhet be.

Vágott fa 44 leltől, őlfa 650 leltől, házhoz szállítva!

Telep: Str. Enescu 3. sz. Telefon: 51.

Lakás: Str. Londrei 25. Telefon: 50

A LEGJÁBB AMERIKAI EJTŐ-ERNYŐ

Ezt az új négyzetes ejtőernyőt az amerikai légi haderő már kipróbálta s az új találmányt rendkívül célszerűnek találva, állandóan alkalmazza. Az új ejtőernyőt az európai légi haderők is átvesszik.

Az „elsodort falu“ életét biztosabb alapokra szeretném fektetni — mondja Dunca vármegyei prefektus

(CLUJ.) Változnak az idők, változnak az emberek. A vármegye prefektusi irodájában új arcok, új színek... Hozzá voltunk szokva eddig a „békebeli főispánok“, sőt az előző kormányok prefektusai idejében is, hogy a vármegyei élet vezetői majdnem kizárólag hatalmat és tekintélyt reprezentáló egyének voltak, akik előkelő és kényelmes pozíciójukban a mindenkor kormány szócsovéi, politikai végrehajtói gyanánt szerepeltek, aztán elüti a feledés homályába.

Dr. Dunca Jenő jelenlegi vármegyei prefektus irodájában már első pillanatra meglepő a mozgás és elevenség. Itt valóságos lelkesen és lázasan dolgoznak a mult hibáért, a jelen igves-hajos dolgaiban és a jövő boldogulásáért. Az előszobában egymást érik a helyi és a vidéki küldöttek, kérvényezők, panaszosok, állást, segélyt és kenyeret kérők...

KÉSŐ ÉJSZAKÁIG DOLGOZIK A PREFEKTUS

Rámboiu prefektusi titkár előző kényen utasít egy munkanélküli kontárokba álló küldöttséget Simu alispánhoz iparendélyük kieszközölése végett. Magyarul beszél a küldöttség szónoka s a titkár készségesen válaszol magyarul. Itt nincs nemzetiségi vagy nyelvi különbség, itt csak egy cél van, a komoly, segítő munka. Reggeltől késő estig, sőt néha éjszaka is dolgozik a prefektus és irodai személyzete a megye, az ország jóléte érdekében.

Már régen elmúlt dél s még mindig egyre jönnek a kérvényezők és panaszosok küldöttségei. Csak délután 5 órakor érhet rá a prefektus a „Jóestét!“ munkatársával való beszélgetésre. Titok marad, hogy mikor ebédel... Talán amikor már más a délutáni álmát kialudta...

LEFÜZDENI A MUNKA NÉLKÜLSÉGET

— A megyei közigazgatás vezetésének átvételével — mondotta dr. Dunca prefektus — első és legfőbb feladatunknak a munkanélküliség leküzdését, az általános elszegényedés és fenyegető fél nyomor enyhítését tekintetem. E célból külön bizottságot szerveztem, amelynek feladata az egyes vármegyei községek szükségleteinek megfelelően az élelmiszerek és vetőmagvak aránylagos szétosztása. A bizottság jelentése alapján már eddig is 77 vagon kukorica szétosztását hajtottuk végre s ezenkívül még 43 vagon kukoricánk van készen lóban a további szükségletekre. A lakosság teljes felsegítésére összesen mintegy 1460 vagon élelmiszer kiosztására van szükség s e célból Manolescu-Strunga földművelési alminiszter a leona-guobh megértéssel már 2 millió lejt bocsátott Cluj vármegye rendelkezésére, sőt azt is megígérte, hogy erre a célra újabb hatmillió lejt illeszt a földművelési tárca költségvetésébe. Ez a tekintélyes összeg remélhetőleg teljesen fedezi a multévi kedvezőtlen kuko-

ricatermés okozta élelmiszer-szükségleteket.

MUNKA — SEGÉLY HELYETT

— A munkanélküliség fenyegető válságát az élelmiszer kiosztással kapcsolatban úgy találtam megoldhatónak, hogy a lakosság között az élelmiszereket nem pénzért, hanem munkateljesítmény ellenében osztjuk szét. Ily módon a hasznost összekötjük a közérdek szempontjából való kellemessé: ugyanis a lakosságot a megyei utak javítása körül foglalkoztatjuk s ezzel az eddig elhanyagolt utakat ez év őszéig az egész vármegyében rendbe hozzuk, mert az élelmiszerek kiosztására ez év őszéig meg van a fedezetünk. Megjegyzem, hogy az élelmiszerek és vetőmagvak ellenértékét az egyes fogyasztó körzések nem a közigazgatás szerveinél, hanem közvetlenül a Banca

Nationala pénztáránál helyezik letétbe s így előre megszűnnek azok az esetleges szabálytalanságok, amelyeket a pénzkezelés közigazgatási uton való megoldása okozhat. Minden túlzás nélkül garantálhatom, hogy ez év őszére egyetlen elhanyagolt vagy járhatatlan ut sem lesz a vármegyében. Utódomra — mondotta a prefektus — nem akarok rossz utakat hagyni.

— Erre valószínűleg igen hosszú idő múlva kerül sor, — vette közbe munkatársunk.

— Én is azt hiszem, minden elfogultság nélkül, — jegyezte meg őszintén és komolyan dr. Dunca — mert legfőbb ideje volt, hogy a jelenlegi kormány átvéve az ország vezetését, amellyet már a szélsőségek uralmának veszélye fenyegetett. Csakis így volt biztosítható az ország rendje és a lakosság nyugalma, a munka és a fejlődés.

A kisebbségi ügy

— És a kisebbségek sorsa?... — kérdezte munkatársunk jogos aggodalommal.

— A kisebbségek — mondotta a prefektus ünnepélyes komolysággal — legalább az én megyémben nyugodtan nézhetnek jövőjük elé. Eddig még kisebbségi panasz nem került hozzám, sőt a legutóbbi parlamenti választás alatt sem merült fel Cluj-vármegyében egyetlen panasz sem a kisebbségek részéről. Bizonyítéka ennek a Magyar Párt választási eredménye, amely szerint Clujmegyében a magyarpárti jelöltek több szavazatot kaptak, mint az azelőtti választáson. Én a magam részéről sem a közigazgatási, sem a katonai hatóság szálátalan eljárását nem tűrtem meg s e tekintetben visszaélés nem is történt.

— A munkanélküliség leküzdésén kívül arra is gondom lesz, hogy a falvak a nyugati államok mintái szerint elveszítsék elha-

nyagolt, egyhangú és unalmas képüket s a mezőgazdaság fellendítése révén erőben és tetszetős külsőben gyarapodjanak. E célból nagy gondot fordítottak a legelőik feljavítására, amit szorgos boronálás útján, gépek nélkül is könnyen el lehet érni. A legelők termékenységének kihasználásával a föld értéke is növekszik s a belterjes gazdaság üzésének munkakedve is megindul. Ezt célozza az a tervem is, hogy az iskolai hátralevő évszak alatt a falvak területét rendszeresen befásítjuk, főleg akácfacsemeték kötelező ültetésével. Ezzel azt is elérjük, hogy a községi iskolák tanulói a kertészetet is megtanulják, a gyümölcsfák ültetésével és kezelésével pedig a mezőgazdasági munkálatokat is megismerjék. Így az „elsodort falu“ életét és jövőjét egyre biztosabb alapokra szeretném fektetni, amit kulturális téren is előmozdítok, főleg új községi iskolák létesítésével.

Senior.

Közel tizenkilenc millió lakosa van Romániának

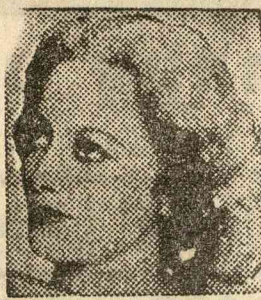
(BUCURESTI.) Pontosan negyedik éve annak, hogy a nemzeti parasztpárt kormánya hatalmas apparátussal közel 170 millió lej felhasználásával végrehajtotta a népszámlálást Románia területén. Sahin Manoil dr. a népszámlálási hivatal igazgatója most cikksorozat közlését kezdte meg az Univerulban.

Ez a cikksorozat állítólag fel fogja világosítani végül a közvéleményt a négy év előtti népszámlálás összes eredményeiről. Mindenesetre kijelenti Manoil dr. már cikkének bevezetésében, hogy a népszámlálási munka feloldozás alatt vannak még, tehát csak ideiglenes adatokkal szolgálhat, amelyek az idők során kisebb eltéréseket szenvedhetnek. Manoil dr. számítása sze-

rint Románia összlakossága 1934 január 1-én 18,792,207 lelket tett ki. A népszámlálás megejtése óta az ország lakossága a következőképpen fejlődött: 1930-ban 18 millió 52 ezer 896, 1931-ben 18 millió 279 ezer 371, 1932-ben 18 millió 542 ezer 74.

Ezekből a számokból kitűnik, hogy az ország összlakosságának természetes fejlődése az elmúlt négy év során a következő volt: 1931-ben 226,475 lélek, 1932-ben 262,703 lélek, 1933-ban 250,133 lélek.

Románia lakossága a természetes szaporodás útján átlag 240—250 ezer lélekkel szaporodik, ami 13 százalékos növekedésnek felel meg. Ez a szám a születések és elhalálozások közötti különbözetet képviseli.

GRAFOLOGA.

Jónő, Reg. Ferdinand 129. Tanácsot ad szerelem, válas. üzleti és peres ügyekben. Felvilágosít bármilyen ügyben. — Megmondja a jelent, muat és jöv t.

'Leszurta ve'elytársát a táncosnő miatt

(GHERLA.) Lakodalom volt Gherla-Mare községben, amelyre többen hivatalosak voltak. Cofan Ioan földmives is jelen volt a boldog aktuson. Javában folyt a tánc, amikor hajnal felé Cofan egy leány miatt összeszólalkozott Hotca Ioan fiatal földművessel, aki mint vőfély vett részt a bálon. Az összekocanásra az adott okot, hogy a fiatal legény nem akarta átadni táncosnőjét az itt-as embernek. Cofan erre letépte Hotca ruhájától a vőfélyi szallagot s elhatározta, hogy bosszút áll rajta.

Mikor a lakodalom véget ért és Hotca kilépett az utcára, szembe találta magát Cofannal.

— Most meglakolsz! — kiáltott rá a vérbenforgó szemű ember, aki mielőtt még bárki megakadályozhatta volna, rárohant Hotcára és kését többször egymásután mellébe döfte.

A megtámadott legény eszméletlenül, véresen rogyott össze. Orvost hívtak, aki megállapította, hogy a legényt hat késszúrás érte, melyek közül az egyik a szívet is érte. A csendőrség a gyilkost vasraverve szállította az ügyvédség fogházába.

MEGHÍVÓ

A „Kolping“ Takarékszövetkezet 1934 évi március hó 11-én délután 11 órakor a Szövetkezet helyiségében, Str. Baron L. Pop 3. szám alatt rendes közgyűlést

tart, melyre a tagokat az alapszabályok értelmében azzal hívjuk meg, hogy amennyiben ezen a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, úgy f. év március hó 23-én délután 11 órakor ugyanazon a helyen újabb közgyűlést fogunk tartani, mely a napirendre felvett tárgyakban a megjelentek számára való tekintet nélkül, jogérvényesen határoz.

NAPIREND:

1. Az 1933. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása, az évi zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
 2. Az 1933. évi mérleg megállapítása.
 3. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
 4. Az igazgatóság 4 tagjának választása.
 5. A felügyelő-bizottság 6 tagjának választása.
 6. Az igazgatóság által folyósítható legmagasabb kölcsönhatár megállapítása.
 7. Felszámítható kölcsön és betéti kamat megállapítása.
 8. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok kölcsöneinek jóváhagyása.
 9. Az 1934. évi költségvetés jóváhagyása.
 10. Az Unio közgyűlésére delegátus választása.
 11. Netaláni indítványok.
- Cluj, 1934. február hó 14-én.
Leitersdorfer Sándor, Mátray Géza elnök. ügyv. ig.

A nagy esemény közeledik...

Csütörtökön, február 22-én kezdődik a nagy nyeremények húzásának a bevezetése, az

ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK 5-IK OSZTÁLYÁN

30.200 nyeremény, 197.332.000 Lei értékben lesz kihuzva a szerencsekerékből!

Megváltotta sorsjegyet e döntő fontosságú húzásra?

Vásárolt új sorsjegyet, ha már az előző húzásokon ezt elmulasztotta?

Erdély és Banat hivatalos főelárusítója:

Banca Iliescu S. A. Cluj

Strada Regina Maria No. 42.

Bécsi pillanatfelvételek

Gyermekehullák a Carl Marx-Hoff gránátszilánkjai között

(BÉCS, február 14.) Az ágyuk szólnak, egyre szólnak. Ma délután megnéztem a Carl Marx-Hoffnak nevezett bérkaszányát. A legimpozánsabb valamennyi városi bérház között, melyeket a szociáldemokrata tanács saját párthiveinek elhelyezésére építtetett. Ezt a házat az éjjel ágyutüz alá vették a nemzeti csapatok. A gyönyörű, hatalmas, sokmillió értékű palota középső része megsemmisült. Nyolcszáz lakás volt benne. A lelketlen és szívtelen franktirörök nem távolították el otthonukból családtagjaikat, miközben a kormány csapatait és a járőreket golyózáporral fogadták. Azt hitték, a megtámadott csapatok a gyermekekre való tekintettel cserbenhagyják az ügyet, amelyért most vér folyik Bécs uccáin és terein. A fegyvermezt gárda azonban nekiszegte az ágyu csővét a Carl Marx-Hoffnak s a lövedékek gyermekelekben is számos pusztítást tettek. Személyük biztosításának reményében az állatiasan kegyetlen apák a halál torkába cipelték saját gyermekeiket is.

ÁLLATIASSÁG ÉS KÖNYÖRTELENSÉG

Floridsdorfban sem okult a munkásság a tegnapi példán. A gyermekek itt is ráhullottak az állatiasság és könyörtelenség áldozati oltárára. Utálatossá teszi ez a harcmodor az apák ügyét. Undorítóvá, amely kiöl minden rokonszenvet a dolgozók kétségbeesett harcának barátaiból. Floridsdorfban, tegnap és ma éjjel nagy harc folyt. A kormánycsapatok minden uccát külön-külön foglaltak el. Most este 9 órakor is még lomha, nagy időközökben elbőmböli magát az ágyu. Lővők a menekülőket, akik futnak a cseh határ felé.

A MUNKÁSFONT EL-SZÁMITOTTA MAGAT

Az elfogottak vallomása szerint azt hitték a vezetők, hogy az első vérvél eldobja a fegyvert a Starhemberg-sereg ifjú legénysége. Azt hitték, hogy ezek a fiatalok, akik már a szocialista fel fogás nevelési módszerai szerint fejlődtek katonákká, az elhatá-

rozás pillanatában átpártolnak a vörös lobogó katonához. És ehelyett a nemzeti szellemnek olyan áldozatkészségét és önfeláldozását vitték a harcaikba, amely a nép elismerése és hálája után állt.

Az eddigi ütközetek veszteség kimutatása igen nagy. A hivatalos jelentések összesen hatvan hatlóról számolnak be. Szakszervezeti körökben úgy tudják, hogy az ellenfelek máig háromszázötven halottat és több mint másfélszer sulyos sebesültet veszítettek. Lehet, hogy ez a megállapítás önkényes, de a valóság mindenestre jóval magasabban jár a hivatalosan beismert halottak számánál.

A KORMÁNY HELYZETE SZILÁRD

Egy azonban elvitathatatlan: a kormány helyzete megszilárdult. Tekintélye megismosodott. A csoport-harcok felújulása nem jeleníti azt, hogy ezt a tekintélyt most komoly veszedelem fenyegetheti. Az austro-marxizmust biztosan felváltja az austro-fascizmus. És ezen még az sem fog változtatni, hogy a ma elterjedt hírek szerint Hitler vezérkara 60 ezer embert csoportosított az osztrák-bajor határhoz. Ausztriát nem lehet hátbatámadni európai érdekek sulyos megrontása nélkül. S ha mégis a nvakába ugrana a horgokereszt: Magyarország pállalni fogja a rendfenntartást azokon a területeken, amelyekről Ausztriának ki kellene vonnia a csapatait, hogy megvédhesse a nyugati határokat. Ez azonban csak kombináció. De olyan kombináció, amelyről mindeniütt beszélnek és amelyet a budapesti la-

pok hangja csak alátámaszt.

Éjjel tizenkét órakor küldte meg a kormány hivatalos jelentése a lapok szerkesztő-ségeibe. Eszerint a köztársasági schutzbündlereket minden fész-
kükből kifüstölték. Csak Floridsdorfban szólnak az ágyuk még szerdán délelőtt is.

TIZENÖT ÉVIG EGY KISEBBSÉG URALKODOTT

Holnap megkezdődnek az akasztások és agyonlövészek. Aki ket fegyverrel a kezükben fogtak el, azokra könyörtelenül lecsap az ostromállapot szigora. Ma nyolcvankét egyént idéz maga elé a rögtönítélő bíróság. A schutzbündleres ügye teljesen ki látástalan. Bebizonyult, hogy egy elenyésző kisebbség ült tizenöt év óta Bécs város nyakán. Az ország egy erős kézre várt, hogy igazi akarát kifejezésre juttassa. A munkások tömegei ma délelőtt már jobb belátásra jutottak Floridsdorf nyugati részén fehérlobogót tüztek ki. Amikor híre érkezett, hogy két vezérük, akik titokban bujtogatták a forradalmi hangulatot átszökött Csehszlovákia — kegyelemre megrázták magukat. De Kagran és Stadlan között még áll a harc. Ma, szerdán, újra megindultak a villamos kocsik. Az új rend visszafogadta a régi embereket. De a sipkájukról eltűnt a jellegzetes vörös szalag. Bécs város másféltizedes házi színe.

Holnapra teljes békét és nyugalmat ígér a kancellár. De az ágyu még dörög, egyre dörög Floridsdorf felől...

Székelly Béla.

EMBER, AKI ÉLETEKET RABOLT

REGÉNY
IRTA
CLAUDE
FARRÉRE

(18)

Ő maga azonban soha nem tette be a lábát ebbe a házba, mert az összeköttetés a város és a köztörténet között nem volt elég gyors.

Engem pedig éppen ellenkezőleg annyiszor szólított a szolgálat a közelben fekvő parti üteghez, ahányszor akartam.

És így kedvünkre sétálhattunk Madeleine-nel a cepeti vagy sicieli erdőben.

Lovon érkeztem rendesen csak a legényem, egy igen hüség emberem kísért, aki Madeleine által kiválasztott kancát lovagolta. A nyergeket egy vámorháznál cseréltük ki, amelyet szintek használtunk. Itt várt ránk a katonaság vigan szitta szivarjaimat. Mi pedig egész szabadon érezve magunkat teljesen elhagyott fenyvesben, gondtalanul lovagoltunk. Nem emlékszem rá, hogy egyetlen kellemetlen találkozásunk is lett volna.

Sőt oly merészek voltunk, hogy minden alkalommal leszálltunk a lóról, ha két kis liget között a tisztáson finom száraz homok kinálta lágy s naptól langyosra fűtött ágyát. Madeleine kibontotta a fűzőjét. Kedve telt benne, hogy meztlen karjait becsüppesse ebbe a pompás kevertbe s hogy öszehasonlíthassa, melyiknek van lágyabb tapintata, a finom, sima homoknak vagy a finom bőrnek.

Igen, helyes a számításom: 1931 május havában találkoztam először Madeleine-nel a vén várom előtt, ugyanebben az évben történt, június havában, hogy viszontláttam a kivilágított parkban a kerti estélyen s nem sokára ezután két vagy három hét múlva ragadhattam először a karomba kedvesem drága testét, hogy a chaise-longuetól az ágyhoz vigyem.

Magas, jól megtermett s bárkarcu, mégis erős női test volt ez s megéreztem a sulyát.

(Folytatjuk.)

A világ egyetlen valódi doni kozák kórusa

SERGEJ JAROFF

35 tagú együttese f. hó 18-án este 9 órakor a Magyar Színházban Orosz operaáriák, n. pd lok, táncok, világlágerek.

Kathalsky, Tshajkovski, N. N. Iaroff, Schvedoff Varlamoff szerzeményei

Kolozsvárt még soha sem hallott orosz melódiák!

SZÍNHÁZ és MOZI

Közeleti emberek arcképcsarnoka

Ma este 9 órakor az óriási saj-
tő- és közönségsikert aratott
Több mint szerelem c. Bus Fekete
ujdonságának lesz a harmadik
előadása. A Több mint szerelem
vasárnap délután 6 órakor és
kedden este fél 9 órakor is műso-
ron van. Kétségtelen, hogy ennek
az ujdonságnak ezen előadásain
is, úgy mit a bemutatón zsufolt
lesz a nézőtér.

**VASÁRNAP 4 ELŐADÁS LESZ
A SZÍNHÁZBAN.** Vasárnap dél-
előtti 11 órakor a Pánz nem min-
den c. ujdonságnak lesz az első
példátlanul olcsó helyáras elő-
adása. Minden páholy és földszin-
ti jegy 17 lejbe és minden erkély-
ülés 10 lejbe kerül.

Délután 3 órakor az Egy esők
és más semmi c. operette kerül
színpadra szintén 17 és 10 lejes hely-
árakkal.

Délután 6 órakor: Több mint
szerelem.

Este 9 órakor: *Sergej Jaroff és
35 tagu doni* kozák kórusának
egyetlen hangpersenye.

**HÉTFŐN ESTE ZSINDELYE-
ZIK A KASZÁRNYA TETEJÉT.**
Hétfőn este a Zsindelyezik a ka-
szárnya tetejét című szenzációs
operett kerül színre. Gacsaj Pista
Tompa Béla, Ágnes Cséled Erénvi
Böske. Szenzációs előadás. Vált-
sa még jóelőre a jegyét erre az
előadásra.

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA
Szombaton délután 3 órakor (iskolások-
nak): *Aida*.

Vasárnap délután 3 órakor: *Mignon*.
Hétfő este 8 órakor: *Szép Heléna*.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton d. u. 4 órakor: *Fizessen
nagyad!* (Török Rezső, Emőd Ta-
más és Komjáthy Károly nagysike-
rű operettje. 10 és 17 lejes hely-
árakkal. Minden földszinti és pá-
holyülés minden illetékekkel együtt
17 lei. Minden erkélyülés 10 lei.)

Szombaton este 9 órakor: *Több mint
szerelem*. (Harmadszor. Rendes hely-
árakkal.)

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné: *A
pénz nem minden*. (Bus Fekete.
László óriási sikerű vígjátéka. A
premier szereposztásában. 10 és 17
lejes helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 3-kor: *Egy esők és más
semmi*. (Operett sláger. 10 és 17
lejes helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6-kor: *Több mint szere-
lem*. (Negyedszer. Rendes helyárak-
kal.)

Vasárnap este 9 órakor: *Sergej Jaroff 35
tagu Doni* kozák-kórusának egyet-
len hangpersenye.

Hétfőn este fél 9 órakor: *Zsindelyezik
a kaszárnya tetejét*. Operett siker.
Új betanulásban. Teljesen új sze-
replőkkel. Rendes helyárakkal.

Kedden fél 9 órakor: *Több mint szere-
lem*. (A legnagyobb sikerű ujdonság
ötödöszer.)

Szerdán fél 9 órakor: *Tessék beszállni*.
(Operettrevü ujdonság! A olufi
társulat remek előadásában! Újsze-
rű beállításban és rendezésben! Új
diszletekkel.)

Csütörtök este fél 9 órakor: *Tessék be-
szállni*. (Operett-ujdonság másod-
szor.)

**Lapunkban hirdetni,
biztos sikert jelent!**

INCZEDY-JÓKSMAN ODÓN.

az Országos Magyar Párt népszerű, érdemes alelnöke, aki nemcsak mint a Magyar Párt központi vezetőségének tekintélyes tagja, hanem mint a vidéki társulatok lelkes és fáradhatatlan szervezője is igen sokat tett és tesz a romániai magyarság boldogulása érdekében. Inczedy-Jóksman a magyarság kulturális intézményeinek önzetlen támogatása és a magyar dalkultúra fejlesztése terén — a saját művészi közreműködésével is — elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Panamával vádoltan

**felfüggesztették az egyetem gondnoki
hivatalának két tisztviselőt**

(CLUJ.) Az egyetem gondnoki
hivatalában néhány nappal ez-
előtt súlyos szabálytalanságoknak
jötték a nyomára. A szabályta-
lanságokat az eddigi jelek sze-
rint ketten követték el, illetve
csak az egyiknek van aktív sze-
repe a dologban, míg az ügybe
kevert másik tisztviselő talán
csak könnyenhibósága s felületes
sége folytán került bele a panamával
szagosított szabálytalanságok
ügyébe.

A vizsgálat egyelőre kellő disz-
kréciával folyik. Pozitívumot az
ügyben még nem lehet tudni,
mert az egyetemi tanács mint au-
tonom intézmény, saját hatásköré-
ben egyelőre fegyelmi uton
vizsgálja az esetet. Egyelőre egy
dolog pozitív: A gondnoki hiva-
tal két vezető állású emberét né-
hány nappal ezelőtt felfüggesz-
tették.

A felfüggesztéssel kapcsolato-
san a fegyelmi bíróság 3 vagy 4
nap múlva ül össze, amikor
az ügyben szereplő egyik szem-
lélv ügyét felülvizsgálja, illetve
döntést hoz az ügyben. A panamamásik szereplője hírek szerint
nem kerül fegyelmi bíróság elé,
mert az elkövetett szabálytalanságok már igazolást nyertek és a
felfüggesztés az állásából való
menesztést eredményezi, feltéve
ha a későbbi vizsgálat folyamán
újabb szabálytalanságokat nem
fedeznek fel, amelyek szükségs-
zerű teszik, hogy az egyetem taná-
csa a leleplezett panamát a büntető
hatóságok tudomására hoz-
za.

A panamát egy kéményseprő
számla robbantotta ki. A gond-

noki hivatal kezébe került egy
több mint negyvenezer lejről ki-
állított és jóváhagyott kémény-
seprő számla, amelyről utólag ki-
derült, hogy szabálytalan és az
effektív értéke nem érte el a 15
ezer lejt sem. Ez pattantotta ki a
panama illatot.

Erre megindult a hivatalos
vizsgálat. A hivatalos vizsgálat
megállapítása szerint a panama
egyik szereplője különböző sza-
bálytalanságokat követett el a
diákok terhére. Így többek kö-
zött évek óta 10—15-szörös ára-
kon adták ki az első éves egyete-
mi hallgatóknak az indexet, kü-
lönözött nyomtatványokat és
olyan dolgokért inkasszáltak a
taxákkal amugyis agyonsanyar-
gatott diákoktól, amelyekért sem
mi néven nevezendő taxa nem
járt volna. A megállapítások
szerint ez a rendszer évek óta
tart és az ügyben szereplő fel-
függasztett egyetemi tisztviselő
ilyen módon évek során keresztül
sok százezer lej jogtalan pa-
gyont harácsolts össze magának.

Az ügyben egyelőre házi vizs-
gálat folyik. Valószínű, hogy
nemsokára a bünygyi hatóságok-
kat is bevonják a vizsgálatba, de
egyelőre előzőleg bevárják az öt-
hat nap múlva összetülő egyetemi
fegyelmi bíróság döntését.

— MIHÁLKÓ GIZI SIKERE. A Több
mint szerelem premierjéről írt kritikánk
ból technikai hiba következtében kimar-
adt a tehetséges és kedves Mihálikó
Gizi neve, aki a darab egyik sikerült
szerepét nagy tetszés mellett játszotta s
közvetlen, tünde hangjával és természetes
humorával nagy sikert aratott.

TOVÁBB FOLYIK AMERIKA-
BAN A NAGY PANAMÁK KI-
TERITESE

(WASHINGTON.) Pratt tábor-
nok, az amerikai légi beeszerzési
osztály vezetője közölte, hogy
egy meg nem nevezett repülőgép-
gyár 1932-ben a hadseregszállító-
sokon 90 százalékot keresett. Ez
a cég a mondotti év folyamán 4
millió 529 ezer dollárért szállított
repülőgépeket az amerikai had-
seregnek.

Egy másik vállalat, a Consoli-
dated Aircraft Company buffa-
ló repülőgépgyár a hadseregszál-
lításoknál olyan nyereségre tett
szert, hogy kárpótlásul följár-
lott további 50 repülőgépet dara-
bonként egy dollár formális
árért.

Erre a társaságra rábizonyítot-
ták, hogy 1927-ben 675-588 dollár
illetéktelen haszonra tett szert.

**CHITI STANCIU TANCMŰ-
VÉSZNŐ ONÁLLÓ ESTÉLYE A
ROMÁN OPERABAN**

Csütörtök este a helyi Opera-
ház színpadán Chiti Stanciu ba-
lettművész nő táncscsoportjával ön-
álló estély keretében mutatkozott
be a közönségnek. Válogatott
publikum töltötte meg az Opera-
ház nézőterét, amely előtt Chiti
Stanciu bebizonyította, hogy
táncművészete nem mindennapi
értékű.

Ez a fiatal táncművész nő leg-
utóbbi szereplése óta hatalmas
fejlődésen ment keresztül, amit
igazol az a tény, hogy kitűnően
összeválogatott nehéz műsorával
teljes értékű művelőzetet nyuj-
tott a közönségnek. Plasztikus,
minden zenei ritmust kitöltő ott-
honos színpadi mozgását, drá-
maiságát, valamint az ezzel ellen-
tételt egészséges humorát hálás
tapsokkal jutalmazta a közön-
ség.

Csoportjának többi tagjai, egy-
némely kivételével, nagyszerűen
egészítették ki a műsort. A zongora-
kíséretet egy alapos zenei
kultúrával rendelkező zongora-
művész, Orvát Klári látta el,
aki nehéz feladatát mesterien
végezte, úgy, hogy az estély sike-
rében oroszlanrésze volt.

(s. gy.)

— Éjjel, lámpással szedett adót
egy buzgó perceptor. Barcium
nagyközség lakossága panasszal
fordult a jasi pénzügyigazgató-
sághoz az ottani perceptor el-
len, aki ravasz módját eszelte ki
annak, hogy a lakosságból men-
nél több adót préseljen ki. Meg-
lepetésszerűen éjjelenként lám-
pással indult behajtó körutjára,
nyilván arra számítva, hogy egy-
részt lámpással több pénzt fedez
fel, másrészt pedig, hogy az ál-
mukból felvert gazdák inkább
fizetnek, csak hogy nyugodtan
tovább aludhassanak. Az ötletes
perceptornak ez az eljárása azon-
ban kezdett hasonlítani másfajta
tevékenységhez s ezért a lakos-
ság panaszt emelt ellene. A pénz
ügyigazgatóság erre utasította a
perceptor, fordítsa meg munka-
rendjét s hagyja aludni a sze-
rencsétlen adóalanyokat.

APRÓHIRDETÉSEK

szaranként 1 lej, vasár-
naponként 2 lej

Jelzés, vagy cím nélküli hirdetések kezelési költsége 5 lej. Apróhirdetéseket
a napi megjelenésre déli 12 óráig lehet beadni a kiadóhivatalban.

LEVELEZÉS

Napos, Megegyezünk, Csendes otthon, Montessori, Építőanyag, Pontos fizető II., Szorgalmas jelzőkre levelek vannak a kiadóban.

FIATAL asszonykát, havi 500 lejjel segítik. Csak pontos című levelekre reflektálok. „Gentleman” jelírére. (663)

30 ÉVES jobb iparos a CFR-nél megköszönne némi ingatlannal Leveleket kérem a kiadóba „Biztos jövő” jelírére. (629)

HOLGYEK FIGYELMÉBE! TARTÓS ÖNDOLALÁST modern 1933. évi típusú új géppel és is készítek. MATILAK hölgyfodrászat. PIATA UNIRII 12. Vas- és vízöndölálás, manicur redukált árakkal. (313)

ARANYERT LEGTOBBET FIZETŐ ORAKIRALY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

REDUKÁLT árak mellett fűrdhet az Erzsébet fürdőben. Gőz nőknek csütörtökön, férfiaknak péntek, szombat, vasárnap. Kád mindennap reggel 6 órától este 9 óráig. (569)

ADÁS-VETEL

TUZIFA mázsája 48 lej (száraz bükkfa), 10 mázsa 450 lej. Memorandumai 12., udvarban. (512)

VESZEK és ELADOK mindenféle butort és szalonokat. Beraktározást olcsón vállalok és azokra 50—60 százalék készpénzt is folyosítok. Rosenberger Ignác butorraktár. Calea Victoriei 25. (639)

1000 LEJES ADÓBONT VESZEK. CIM A KIADÓBAN. (605)

EGY jókarban levő bőr angol garnitúrát keresek megvételre. Ajánlatok Str. Matia 5., kalapüzlet.

Főösleges

Ócska ruháit

megveszem magas áron. Váhet nálam nagyon olcsón használt, de jó karban levő férfi öltönyt és trenchkot. Bizományba mindent elfogadok. Hívásra házhoz megyek.

ARCO, Str. N. Iorga 11.

ELADÓK: rézagy, szekrények, ágyneműek, divány, asztalok, szőnyeg. Calea Decabal 15. (604)

ELADÓ új háló topolyabettés és irodai butorok. Str. Albinei No. 35. (655)

EGY új adómentes téglaház elutazás miatt sürgősen eladó 55 ezer lejért. Str. Răsboeni 32a. Külkajántói iskolával szemben. (662)

OLCSÓN eladó külföldi szmirna ebédlőszőnyeg. Megtekinthető régiség kereskedés. Str. Vlahutá. (638)

ELADÓ új ház, mely áll 2 szoba, konyha és mellékhelyisésekből. Str. Turcului 27. (630)

ELADÓ a Marasesti uccában 5 szobából, két sütőkemencés pékség, bolti helyiség és hat állat-
ra való istállóból álló ház. Nagy kert. Vízvezeték. Cim a kiadóban. (645)

PESTI HIRLAP KÖNYVET Szines Regényt, Pengős, Félpengős Regényt használtat, de csak jó állapotban vesz a CULTURA ANTIKVIARIUM Cluj. Str. Memorandumul 4., hátul az udvarban (025)

ELADÓ ház, 1 szoba, konyha, veranda, istálló és fás-szín (faraktárnak is alkalmas). Cim a kiadóban. (478)

VESZEK uraktól használt ruhát legmagasabb áron. Regina Maria 11. sz. Betérni a Str. Vlahutá-ba jobbra 3-ik üzlet. Jakab Adolf. (302)

ELADÓ szoba, konyha, speiz és egy különbejárati nagy szoba, 2 kemencéből álló sütő és dagasztó ház, 8 marhára szolgáló istálló és szín, fűskamrák és pince, nagy veteményeskert, víz és villanybevezetve. Ára 140.000 lej. Cim: Str. Take Ionescu 55. (568)

VESZEK mindenféle férfi és női ruhákat, butorokat, varrógépeket, gyermekkosztikát, edényeket, ágyneműket, üvegeket. Dolha, Str. Avram Iancu 21. (651)

BATÁR, villamos kapcsolótábla olcsón eladó. Cim a kiadóban. (658)

VILLANYMOTOR Singer varrógéphez, szabályozó ellenállással komplett és 30-as ventilátormotor eladó. Cal. Regele Rerdinand 116., földszint 5. (660)

CSALÁDI okok miatt Albina bankteherrel Str. Drăgălina 50. szám alatt egy 4 szoba és konyhás ház eladó. (648)

VESZEK és eladok használt kerekpárokat, ugyanott egy komplett amerikai mozgóeladó. C. Victoriei No. 30. (669)

KIADÓ LAKÁS

SZÉP különbejárati nagy szoba főzőkemencével 550 lejért, kisebb butorozott különbejárati szoba főzőkemencével 400 lejért elsejére kiadók. Str. Cernăuți 21. (656)

KÜLÖNBEJÁRATU két szoba, konyha, fürdőszoba, speiz március 1-re kiadó. Regina Maria 43. (631)

KIADÓ üzethelyiség azonnalra minden üzemre alkalmas. Str. Săluțiu 2. (Óvár). (609)

EGY nagy uccai szoba március 1-re kiadó. Str. Crisan 8. (Bör-gyár közelében). (647)

DISZKRÉT bejárati butorozott szoba kapu alatt azonnal kiadó. Cal. Motilor 81. (532)

SZOBA, konyha, vagy egy-egy szoba kiadó külön telken. Str. Gh. Tamas 7. (620)

EGY szoba kiadó Str. Dragălina 12. sz. (626)

KIADÓ egy szoba Str. Decabal 40. Ottan eladó két roletta tokokkal, ajtó auszlaggal, teljes felszereléssel. (643)

KIADÓ március elsejére bevezetett építési anyag és tüzfakartár. Str. Berthelot 7. Délután 3—4 és 7—8 között. (627)

KIADÓ üres kis szoba, vízvezetékkel és éléskamrával. Str. Cantemir 2b. Tisztviselőtelep. (661)

KERTES HÁZBAN két szoba, konyha üveges és nyitott verandával olcsón kiadó. II. ker. Greceanu-ucca 8. Ugyanott két személyre különbejárati butorozott szoba kiadó. (654)

LAKAST KERES

DISZKRÉT bejárati kis butorozott szobát keresek. Cimeket „Azonnalra” jelírére kérek. (610)

2 SZOBÁT, vagy nagy szobát, konyhát divatszalonnak alkalmas helyen március 1-re keresek. „Belváros” jelírére. (559)

URINÓ teljes ellátással butorozott szobát keres. Levelek „Urinnó” jelírére. (637)

KERESEK a belvárosban asztalosműhely helyiséget 40—50 négyzetméter április 1-re. Str. Marechal Foch 10. Dézsi asztalos. (665)

KÉT szobás komfortos lakást keresek. „Nagy vashid közelében” jelírére. (666)

ALLAST KAPHAT

TANULT kelmefestősegéd, ki a szakmában önkéltelen járta, azonnal fölvetetik. „Crisal” Cluj Str. Moldovei 15. (521)

PENZKEZELŐK tízezer lej készpénzgaranciával felvételnek lapvállalathoz. Moldovan, P. Unirei 29., etaj. (592)

HÁZMESTERT keresek elsejére. Cal. Motilor 69. (649)

ÜGYES MASAMÓD kézilány azonnal felvételnek. „Moderne” kalapszalón. Str. Memorandumul 4. (652)

FRANCIA, német és zongora órát adó urinó 13—14 éves urfiu mellé kerestetik. Bővebbet Leitersdorfer (Angyal drogéria) (668)

KÜLÖNFÉLEK

TUZIFA

Egy öt prima 2 éves vágású bükk hasáb 770 lej. Vagontételnél külön engedmény. Str. Memorandumul 12., udvarban. (511)

1925 ELŐTTI korlátlan eladásra jogosító italmérés: engedélyt keresek. Cim a kiadóban. (622)

TALÁLTATOTT: Kávébarna szürke pettyes him vizsla. Gazdája átveheti. (598)

3 fogásos ebéd

20 lej étap szerint kenyérrel és savanyúsaggal **Vadász-kürt étteremben.** Óvár, — Áud és sausou, lajborok

Kálmán István tulajdonos.

HIMZŐ-előnyomda a legszebb mintával és monogrammal legolcsóbban vállal. (Ugyanott zongora gyakorlás.) Cal. Victoriei No. 25. (513)

RÉGI jól bevezetett kis bogdaga forgalmas helyen eladó, vagy elcserélném privát házzal. Értekezni Máté Deszka piac. (636)

PAR hétig itt tartozkodó iparművészno keztyü- és nyakkendő varrást tanít bécsi módszer szerint jutányos áron. Klein, Cal. Reg. Ferdinand 70. (641)

LEGUJABBAN feltalált módszerrel naturból hegedülni tanítok bárkit 6 hónap alatt. Sztoika, Lutoasă 11. (635)

ARTISTAPÁR keres egy-két esinos tanulni tudó leányt. Ajánlatokat „Biztos szerződés” jelírére a kiadóba. (644)

FIGYELEM! Tisztelettel felhívom a hölgyek figyelmét, hogy francia, angol női és gyermekekuha szabászati és varró tanfolyamot nyitok. Jelentkezni lehet „Aliz” divatszalonban, Str. Gh. Baritiu 16. emelet I. (653)

JUTÁNYOSAN készít műlabat, támfűzőt, haskötőt, betétet és sérvkötőket Zoványi ortopéd. C. Regele Ferdinand 4. (659)

FERFISZABÓSAHOZ társat keresek kevés tőkével, elsőrendű üzlet és műhelyberendezés, előkelő vevőkör megvan. Gyulai Lajos, a volt Sámson Jakab-cég szabásza. Piata Unirei 9. (646)

NYILVÁNOS TELEFONALOMÁS a Piata Unirii közepén levő csarnokban, interurbán beszélgetésre is a közönség rendelkezésére áll. (664)

RÁDIÓ 4+1 lámpás Telefunken hálózati, Undy dinamikus hangszóróval 6000 lejért eladó P. Carolina 2. (Óvár) Kapu melletti ajtó. (667)

ALLAST KERES

KÖZÉPKORÚ, iparos özvegye többéves bizonyítvánnyal elmentne idősebb urhoz házvezetőnőnek, vagy kenyér, esetleg trafikba elárusító nőnek. Str. Pata 47. (640)

VOLT FÜRDŐGONDNOK, román, magyar, német és francia nyelvismeretekkel megfelelő állást keres. „Fürdőgondnok” jelírére. (634)

JÓ bizonyítványokkal rendelkező német freulein március 1-re állást keres. Cim a kiadóban. (615)

Grand

étteremben
a Magyar
Színházzal
szemben

Családi műsor

kezdeté Szennációsan Ebéd 3 fogás 15 lej, Kuliöld-
este 9 óráig és
órakor prima ebéd
vacsora 10 lej, zenekar

Láposi

étteremben Sir. F.
Da-d 13. minden este

Virág Lajos

cigányprímás muzsikál:
Egész éjjel nyitva!Elsőrangú konyha
Kifűnő fajborok

HIREK

felelős szerkesztő és aptulajdonos:
MAYER ANTALSzerkesztőség és kiadóhatal: Regele
Ferdinand t. 6. házra.
Telefon: 61.Nyomatott a MAYER-NYOMDA
körforgó gépén, Cluj.Naptár Február. 18. Vasárnap. Róm
kath. Simon Kon. rád. Prot
Konrad. Gcr. kel. St. Leon Papa. izr. 3.
Adár.

JÓESTÉT!

UTAZÁSI CIKKE

Kiss bemegy egy helyi üzletbe, mely-
re az van ki írva, hogy „utazási cik-
kek” és egy pánccinget kér.— Kérem, — mondja a segéd — mi
csak utazási cikkeket árulunk.— Hisz azért jöttem ide. En ugyanis
Bácsba szeretnék utazni...

IRODAI MUNKA

Főnök: Az iróasztalom megint ren-
detlen. Mindig, amikor dolgozni aka-
rok, hiányzik a — dugóhúzó...

EGY CSOK, MAS SEMMI

Férfi: Te csak akkor csókolsz meg,
amikor pénzre van szükséged.Nő: Talán nem rákollak elég gyak-
ran?...

SZORAKOZOTTSÁG

— Tanár ur, itt az oroszl
— Most nem érek rá, mond nekí,
hogy beteg vagyok...

A LECKE

Móricka: Tanító ur, mit tanultam
ma?Tanító: Mit tanultál? Különös kér-
dés...Móricka: Igen, odahaza mindig olyan
kibáncsok...

ORVOSSÁG

Naccsága: Juli, a nagyságos urnak
hidegelelése van, gondoskodjék melegítő
palackról.Juli: Igenis, naccsága, fehér vagy vö-
rös bor legyen benne?...

LEANYOK A VÁSARON

(Leánytest!)

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárásje-
lentése szerint északi, északnyu-
gati szél, változó felhőzet, észak-
kon és keleten lecsapódások (eső,
hó) várható. A hőmérséklet nem
változik lényegesen.— Inspekciós gyógyszerárak.
Ezen a héten a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot: Dr. Kohn, Piata Unirii, Dr.
Cseresnyés, Calea General Foch
Dr. Nagy Árpád, Calea Motilor.— UJ REPÜLŐSZTAGOT
ÁLLIT FEL AMERIKA A JA-
PÁN KESZÜLŐDÉSEK ELLEN.Amerikai politikai körökben
nagy feltűnést kelt az a kormány
intézkedés, amely szerint azEgyesült Államok légi hadereje
San Francisco és Honolulu között
újabb repülősztagot létesít a ja-
pán harcászati készülődések ellen.Az új amerikai repülősztag ut-
ját az eselleges kényszerleszállá-
sok megkönnyítésére a tengeren
egy gőzhajó és több uszályhajó
fogja kísélni. Az amerikai szená-
tus tagjai szemérem vetik a kor-
mányt, hogy a japánokkal pa-
ló békés közlekedés helyett újabb
repülősztag felállításával ront-
ják a két nagyhatalom között el-
mérgesedett viszonyt.Kommunista röpcédulák után
nyomoztak és hamis százelejeseket
találtak

Klásták a halottat, mert a felesége nem alhatott békében

(CLUJ.) A helyi ügyészségre
beszállították ma délelőtt Ma-
gyar János apahidai lakost,
mert hazkutatás alkalmával,
mely kommunista röpiratok el-
kobzására vonatkozott, Lakatos-
nál rengeteg hamis 100 lejeset ta-
láltak és egy pénzhamisító prest.
A váratlan fordulat miatt Ma-
gyar János a mai naptól fogva az
ügyészség fogházának a lakója
lett.Ugyancsak a helyi ügyészségre
szállította a Jucul de Jos-i csend-
őrposzt Rendes János és Raul
Gergely odaváló parasztembere-
ket. A két földműves az éj folya-
mán behatolt a falu temetőjébe
s klásták az elzolt hat néttel el-
temetett Moldovan Jánost, de
szerencsétlenségükre a temetőőr
tetténérte őket s azonnal értesítet-
te a csendőrséget. A kihallgatás
alkalmával a csendőrös vezető-
jének azt vallották, hogy azért
ásták ki a holttestet, mert Rendes
Jánosnak a felesége, aki sógornő-
je volt Moldovan Jánosnak, min-
den éjjel a halottal álmodott s
már valósággal idegbeteg lett eb-
ből kifolyólag. Egy javasas-
szony azután azt tanácsolta, hogy
éjnek idején ássák ki a holttestetés tömjennel füstöljenek, mely
után a halott nyugton fogja hagy-
ni az asszonyt. A csendőrös nem
fogadta el a magyarázatot és hul-
lagyalázásért beszállította az
ügyészségre a két babonás em-
bert.— ELHALASZTJAK A NŐMUNKÁ-
SOK TEADELUTANJÁT. A szociáldo-
mokrata nőmunkások szervezete, az
aueztiai proletárizmussal való szolida-
ritásának jeléül a folyó hó 18-ára, va-
sárnap délutánra hirdetett teadelutan-
ját nem tarja meg. Szociáldemokrata
Nőmunkások Szervezete.— Kétévi fegyházra ítéltek egy
bankigazgatót. Pender Kálmán, a
megbukott Budapesti Földhitel-
bank igazgatója ellen hosszabb
idővel ezelőtt az a vád merült
fel, hogy a bankot 100 ezer pen-
gővel megkárosította. A törvény-
szék annakidején négyévi fegy-
házra ítélte, a tábla pedig a bünt-
etést háromévi börtönre mérsé-
kelte. Szerdán tárgyalta az ügyet
a Kuria és a volt igazgató bünte-
tését kétévi fegyházra szállította
le.

Szombat, vasárnap utóllára a Royal-Mozgóban

Kacagató orkán

Pat és Patachon

a pensióban.

A film vasárnap délelőtt 11 órakor is fut matinén

— A „beesületes” tolvaj bont
hagyott a kasszában. Nagykorörsön
a déli üzletzárás alatt Ney Lajos
fűszerüzletében tolvaj járt, aki
feltörte a pénztárfiókot. A pénz-
tárból, amelyben több, mint 1000
pengő volt, csak 30 pengő hiány-
zott. Ennek helyébe a tolvaj cé-
dulát tett a következő fölirással:
„Bon 30 pengőről”.Következő film-szé-
zació a Royal-Mozgóban.— NEGYVENEVES HÁZAS-
SÁGI ÉVFORDULÓ. Schwartz
Hermann, a Bognár és Szántó
cég köztisztelőnek örvendő likör
mestere most ünnepelte házassá-
gának negyven éves jubileumát.
A házassági ünnepség szűk esa-
ládi körben zajlott le, amikor is
Schwartz Hermann és családját
számos gratulációval tisztelték
meg.Munkássors Japánban. Nem-
csak az embertelen bérvizonyok
és nélkülözések pusztítják a ja-
pán munkásokat. A japán vállal-
kozók lelkiismeretlensége egyéb
tekintetben is határtalan. Még
rendes, biztonságos munkabe-
lyekről sem gondoskodnak mun-
kásaik számára. Mura-Macu vá-
rosban egy selyemhernyógubó-
legombolyító üzemből a vastag
bótakaró sulya alatt beomlott a
tető és a mennyezet és maga alá
temetett 19 munkásnőt. A sze-
rencsétlenek közül 13 szörnyet-
halt, 6 súlyosan megsebesült.— Gyilkosság a konyhaablakon
keresztül. A zalamegyei Kustán-
szeg községben ismeretlen tettes
agyonlőtte Nemes Istvánné 36
éves asszonyt. Kedden este Ne-
mes Istvánné a konyhában üldö-
gött anvájával, amikor valaki a
konyhaablakon keresztül lelőtte.
A szerencsétlen asszony azonnal
meghalt. A falubeliek a gyilkos
üldözésére indultak, de nem tud-
ták elfogni, mert eltűnt a kör-
nyékbéli erdőben. A nyomozás
megállapította, hogy a lövés va-
dászfejveréből származott.

Főszerepben:

Liane Ha'd

— MARIÁFFY LAJOSNÉ,
WESSELENYI BARONÓ IRJA:
Egy éve csak PERLOTT fogápo-
ló szereket használók, hatása ki-
tűnő, nemcsak felfrissíti a foga-
kat és üdíti a szájat, hanem a fo-
gak romlásának is gátat vet.— ÖSSZEVESETT A FÉRJE-
VEL: MARÓSZÓDÁT IVOTT.
Kádár Anna 28 éves Str. Costen
20. szám alatt lakó asszony teg-
nap este családi differenciákból
kifolyólag összevesztett a férjé-
vel. Ezért elhatározta, hogy el-
dobja magát az életet. Maró-
szódát vett a közeli boltból, azt
feloldotta s megitta. Szárdéka
azonban nem sikerült, mert a
szomszédok által értesített men-
tők gyomormosással megmeit-
ték az életnek. Állapota nem su-
tyos.Uj pedicur —
lyukszemvágó szalon
garantált hygienikus, jó munka. Ár
20—25 lei, me hívásra házhoz is
megyek Keresztes, P. Un rii 8.

Legujabb

BEFAGYOTT A DUNA

(BUCURESTI.) A Duna alsó
folyásánál nagy hidegek vannak.
Ma reggelre a Duna Ismailtól a
tengerig befagyott. A hajóközle-
kedés szünetel. A Duna jegén el-
indult egy tizenhét tagból álló
társaság, hogy szánon Brailába
menjenek. A 18 emberrel megter-
helt szán a gyeugén befagyott
Duna jege alatt eltűnt. A ható-
ságoknak még eddig nem sike-
rült az eltűnteket megtalálniok.NAGY VIHAR A FEKETE
TENGEREN(BUCURESTI.) A Fekete ten-
geren továbbra is nagy viharok
pusztítanak. A Románian evü
személyszállító hajó fedélzeté-
nek berendezését a vihar a ten-
gerbe söpörte. A Peles hajó is
viharzónába került s csak nagy
késéssel tudott partot érni.VONATKESEST IDEZETT ELŐ
A PÁLYÁRA ZUHANT SZIKLA-
TOMB(BUCURESTI.) A Móra Vási-
Varciova között közlekedő pálya-
testre hatalmas sziklatömeg zu-
hant, amely megakasztotta a
vasuti forgalmat. A pályatestet
még mindig nem sikerült szabad-
dá tenni, emiatt csak átszállással
tudják lebonyolítani a forgalmat.

RÁDIO

VASÁRNAP, február 18.

Bucuresti. 11.30: Egyházi szemle. 12:
Szimfonikus lemezek. 14: Hírek. 14.15:
Könnyű lemezek. 18: Marcu-zenekar,
közben hírek. 20.20: Lemezek. 21: Alec-
sandri: Piata din casa; daljáték Flech-
tenmacher zenéjével. 22: Előadás. 22.15:
Alecsandri: Milla direktor, daljáték
Flechtenmacher zenéjével. 22.45: Hírek.Budapest. 10.15: Hírek. 11—12.10:
Egyházi ének és szentbeszéd az Egyete-
mi templomból. Szentbeszédet mond
Tóth Tihamér dt. 12.15—13.15: Evangé-
likus istentisztelet a Deák-téri tem-
plomból. 13.30: A m. kir. Mária Terézia
1. honvédsárgalozred zenekara. 15:
Hanglemezek. 16: A m. kir. földműve-
lésügyi minisztérium rádióelőadássoro-
zata. 16.45: Magyar Imre cigányzene-
kara. Közben 17.30: „A szorgalom”.
Götthe Ervin előadása. 18: A cigány-
zene folytatása. 18.20: „A háborgó em-
ber.” Orbók Attila előbeszélése.

HÉTFO, február 19.

Bucuresti. 15: Tűzde, vizállítás, leme-
zek. 16: Hírek. 16.15: Könnyű lemezek.
18: Rádiózenekar. 19: Hírek. 19.15: An-
ghelopol Helén énekel. 19.30: Lemezek.
20.45: Előadás. 21: Metzner vonósné-
gves. 21.50: Előadás. 21.45: Nestorescu
Mimi énekel. 22.15: Cocorascu Magda
zongorázik.Budapest. 7.45: Torna, utána hangle-
mezek. 10.45—11: Régi magyar városok
háztartási tanácsok, közben hangleme-
zek. 13: Déli harangszó. 13.05: Horváth
Jani és cigányzenekara. 13.30—13.40:
Hírek. 14.30: Harmonia. Női énekegyüt-
tes. 15.40: Hírek. 16.50: A rádió diák-
felőrája. 17: Asszonyok tanácsadaja.

MÉGIS LETREJON A MEG- EGYEZÉS A KÜLFÖLDI HITE- LEZŐKKEL

(BUCURESTI.) A pénzügyminiszter tegnap este hosszasan tárgyalta a külföldi pénzügyi szakértőkkel. Behatóan ismertette Románia pénzügyi és gazdasági helyzetét, majd a szakértők különböző kérdéseire megfelelő felvilágosítást adott. A külföldi vendégek ma a Banca Nacionalat látogatták meg. Hétfőn újabb megbeszélést tartanak a pénzügyminiszterrel. A külföldi vendégek február 25-én vagy 26-án távoznak Romániából. Néhány nappal később követi őket a román küldöttség Párisba, hogy a szakértők véleménye alapján a hitelezőkkel megegyezzenek. E tárgyalásoknak március 15-ig be kell fejeződnie, hogy az április 1-én életbelépő új költségvetésben már megfelelően szerepelhesse a küladósságok törlesztései és kamatai is.

POP-CICIO ISTVÁN HALÁLA

Pop-Cicio István halála ország-szerre mély részvételt keltett. Tatarescu miniszterelnök a gyász-hír vétele után nyomban intézkedett, hogy az elhunyt államférfiut, aki esztendőnkön keresztül a parlament elnöke volt, a román nemzet halottjaként temessék el. A temetés hétfőn délelőtt lesz. A parlament két házában ma fogják elmenteni Pop-Ciciót, aki 1865-ben született és éveken keresztül, az impériumváltozás előtt, tagja volt a magyar országgyűlésnek is. Megértő, jóindulatú ember volt mindig s mint a román parlament elnöke, őszinte, jóindulatot tanúsított a kisebbségekkel, így a magyarsággal szemben is.

ZONGORAHANGOLÁS.

Szigeti képesített zongorakészítő és hangoló (Szigeti József világ-hírű hegedűművész testvérbátyja) évtizedes külföldi tartózkodás után Clujon telepedett le, ahol mindennemű zongorahangolást, szakszerűen, garancia mellett vállal. Meghívást — vidékre is — Fehér írógépvállalat, Str. Regina Maria 2., telefon 11-09. címen kér.

— IFJ. SIGMOND AKOS ÉS STAN ILONA FOLYÓ HÓ 17-ÉN HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK. (MINDEN KÜLÖN ÉRTESÍTÉS HELYETT.)

— Farkascorda támadta meg a constantai szánutast s egy fenevad súlyosan megsebesítette. Marinache Illés Comorova községi lakost, amint Constantából az országúton szánkájával hazafelé ment, három ismeretlen ember támadta meg. A megtámadott Marinache úgy segített magán, hogy jól közibevágott a lovainak, miután azok vágtatni kezdtek és a szánkába fogózkodó rablókat a kezében levő korbáccsal addig ütötte, amíg végre elmaradtak a szántól. A szerencsétlen ember azonban alig ment félkilómétert az uton, amikor egy farkascorda állott elébe. A farkasok megtámadták az egyik lovát s ott helyben meg is ölték. A védekező embert pedig a mellén és a lábán megsebesítették. A biztos haláltól az mentette meg, hogy az uton három szán utólrta s azok tulajdonosai elűzték a vadállatokat. A megmaradt embert pedig visszavitték a constantai közházba.

Sikerült a biztosítási díjtételek leszállítását kiharcolni a Háztulajdonosok Szövetségének

(CLUJ.) A Háztulajdonosok Szövetségének választmánya tegnap este ülést tartott, amelynek napirendjén a biztosítási díjtételek leszállításának ügye szerepelt.

A Háztulajdonosok Szövetségének választmánya dec. 4-én tartott ülésén határozta el, hogy mozgalmat indít az indokolatlanul magas biztosítási díjtételek leszállítása érdekében. Az akció megindulásakor a Háztulajdonosok Szövetsége körlevélben kérésre meg az összes biztosítóintézeteket, kérve, terjesszék elő ajánlataikat a díjtételek leszállítására. A szétküldött körlevelekre a kartellen levő biztosítóintézetek nem válaszoltak, a kartellen kívül álló intézetek közül öt igen figyelemreméltó ajánlatot küldött, amelyeket a választmány tegnap esti ülésén ismertettek.

Az első ajánlatot az angol érdekeltségű Sum biztosítóintézet terjesztette elő, amely 223 éve működik s különösen keleten: Kínában, Japánban bonnyolítja le ügyleteit, 20-25 százalékos díjtételecsökkentést helyezett kiállításba.

A második ajánlatot a szintén angol érdekeltségű Britannia biztosítóintézet tette, szintén igen lényeges csökkentést ajánlva fel személyes tárgyalások felvétele alapján.

A harmadik ajánlat a sibiui Transsylvania szász biztosítóintézeté. Díjtételecsökkentést ez sem tartja kizárt dolognak, de a Háztulajdonosok Szövetségét akarja vezérképviseleijéül megbízni, hogy a helyi háztulajdonosok között szorosabb kapcsolatot létesítsen. Tekintve, hogy az említett biztosítóintézet kérése a Háztu-

lajdonosok Szövetségének alapszabályába ütközik, az ajánlatot a választmány már eleve elvetette.

A bucurestii Vulturul intézet 25 százalékos díjtételecsökkentést ajánl a Szövetség tagjainak s a kevesebb kockázatot viselő kötések után további kedvezmények nyújtását is lehetővé teszi.

Végül a Bucurestii-aradi Agronomul intézet terjesztett elő igen figyelemreméltó ajánlatot, amelyet elvben el is fogadott a Háztulajdonosok Szövetségének választmánya. Ez az intézet 30 százalékos díjtételekedvezményt ad a Háztulajdonosok Szövetségének tagjai részére, de nemcsak ingatlanokra vonatkoztatta ezt a kedvezményt, hanem áruk és butorok biztosítására is. A 30 százalékos kedvezményen kívül az említett biztosítóintézet további 20 százalékos engedményt nyújt a betonfedezés, masszív mennyezettel, központi fűtéssel bíró, tisztviselőtelepen, vagy főútonalton épült házaknál, úgy, hogy a kedvezmény 50-70 százalékot is elérje.

Tekintve, hogy az Agronomul biztosítóintézet bonitása kielégítő azáltal, hogy a cég a magdeburgi Duna koncernjéhez tartozik, amely 2 milliárd pengyön fellett rendelkezik, a Háztulajdonosok Szövetségének választmánya elvben hozzájárul az ajánlathoz s a kérdés végleges megtárgyalására öttágu bizottságot küld ki. Az ajánlathoz Manescu táblai tanácselnök, dr. Blaga Aurel, dr. Teleiu Joachim, dr. Bornemisa Sebestyén és László Albert szö-lottak hozzá.

A választmányi ülés este 11 órakor ért véget.

FELAKASZTOTTA MAGÁT A PADLÁS GERENDÁJÁRA EGY CLUJI KÖZJEGYZŐ IDEGBA- JOS FELESÉGE

(CLUJ.) Dr. Reinfeld Bartuch közjegyző felesége késő délután a padláson felakasztotta magát. Az öngyilkosságot mostohafia, Reinfeld Béla fedezte fel, aki a padlásra ment, hogy szalonát vágjon. Mikor meglátta az egyik gerendán függő hullát, annyira meborzadt, hogy elcsuszott a lépcsőn s csak a véletlennek köszönheti, hogy nem sebezte meg a kés, amely a kabátját átfurta. Azonnal segítségért kiáltott s apja segítségével lenágtatta a kötélről az uriaszony holttestét, akinek a szája már habzott.

A mentők részéről dr. Matasze szolgálatos orvos jött ki, de élesztési kísérletei hiábavalónak bizonyultak. A 42 éves, idegbajától sokat szenvedett uriaszony más pontot tett az életére.

Az öngyilkos urinő hucsnlevelet hagyott hátra, amelyben bocsánatot kér hozzátartozóitól végzetes tettéért: „Már nem bírtam tovább az életet, ne haragudjatok rám, én nem tehetek róla, de a végzet így akarta.” Férfiét arra kéri, hogy fizetés kislányukra gondosan vigyázzon.

Az uriaszony ebben az évben már kétszer kísérelte meg az öngyilkosságot. Egyszer kiment egész szén Floresti községig és ott bele akarta magát vetni a Szamosba. Tettét csak az akadályozta meg, hogy a közjegyző kutatója, amelu vele ment, nem akart társítani tőle s mikor a Szamos felé tartott, a kutya megfojtta az urinő ruháját s nem engedte közvetlen a víz szélére menni.

— A februári nyugdíjak fizetése. A február havi nyugdíjak kifizetése a vidéken 18-án, a fővárosban 20-án veszi kezdetét.

SPORT

ERŐSÖDIK AZ UJPEST! Az ujpestiek tegnap leszerződtek Birót, a III. kerület válogatott hátvédjét.

A MAGDEBURGI Európa uszóbajnokságokra eddig Olaszország, Magyarország, Jugoszlávia és Lengyelország teljes uszós és vízipólcsapata nevezett be.

A ROMÁN-FRANCIA atlétikai mérkőzésre a román szövetség a következő magyar versenyzőket hívja meg: Szabót, Kovácsot, Bódossut, Remeczet és Bursut. A mérkőzés június 3-án lesz.

Cenzura!

1 mtr. vászon	1 mtr. mosott vászon	1 mtr. fehérnemű vászon	1 mtr. egy emű vászon
9 Lei	12 Lei	17 Lei	29 Lei
1 mtr. alsólepedő vászon	1 drb törülköző	1 drb abrosz	1 drb szalvéta
98 Lei	17 Lei	98 Lei	5 Lei

Jókarban levő

**famarőgépet,
vastagsággyalu
gépet**

megvevőkre keresünk, Str. Paris 43.

Enek az évszakokról

Ablakomon a jégvirágok nyílnak.
Künn zord hideg nyög:
Jajongva sir a szél.
Fagyos lehellete e rongy időnek
csontomba fur s Kikeletről zenél.

Májusra vágyom ifju áhitattal.
Szilaj erővel csobogó patak
vérem: gyönyör-pázsit felé remeg.
Virágzó árnika, zöld bércek alján
szerelmet habzsolnék Tavasz, veled.

Pajkos szelekkel suttogó Nyár: várak,
rengő kalászkok hullámtengerével
jászfadozó arany napsugaram,
homokbarázdák szöke izzásából
csókoltán habjaid, kristály folyam.

Vérhiboros Élet, enyészet képe,
maghullajtó Ősz, kopár galyak tere,
zamatos gyümölcse kiaszott nyárnak,
bucsuztatója bus vándormadárnak,
testem kínálom: simogass bele.

Tikkadt remény eseng malasztért
[hozzád.
szent Természet, a porszem könyörög:
hasztalanul. Tobzódó mámorában,
ábrándot űző örömek vágyában
az Alkotóhoz sóhajt küld a rög.

BORZÓ LASZLÓ.

— Próbálja meg talp- és bőr-
szükségletét Kozák István bőrzü-
letében, Cal. Reg. Ferdinánd 25.
(főpostával szemben) beszerezni.
A legtartósabb minőségben, olcsó
napi árban vásárolhat.

**Bort ittam egyik
nagysúlyu politikai
hatalmassagná**

Elmult este egyik közismert
helyi ügyvédpolitikushoz voltam
vacsorára hiva, akinek annyi a
népszerűsége, mint amennyi a
kormányzás tartamára részére
biztosítva vagyon. Már tudniillik
az olyan politikában, ahol a több-
ség a kormányé és nem a kor-
mány a többség...

Vacsora közbe, csendes han-
gon, etikettmentesen folyt köz-
tünk a beszélgetés. Szó esett
Ausztria véres tragédiájáról, a
polgárháború ezernyi halottjáról,
helyi politikai viszonyokról és
egyéb közérdekű témákról.

Röpködtek a szólások a leve-
gőben:

...A viszonyok javulása a
közgazdaság regenerálódásától
függ. Uj adópolitikától, uj ex-
portpolitikától, jobb állami gaz-
dálkodástól, Tatarescu miniszter-
rőktől, a munkanélküliség in-
tézmenyes megszüntetésétől!

...Amelyik országban a lát-
szálagos rendet és csendet csu-
pán drákói rendeleték szigorúsá-
gával és végrehajtásával, továb-
bá karhatalommal lehet fentarta-
ni, ott nincs igazi nyugalom...
Különben az „örök béke” magasz-
tos jelszava csupán a temető ka-

**Milyen lesz a jövő „homunkulusa”
Angol biológus szenzációs jóslata a jövőendő mű-emberéről**

(CLUJ.) A Főzépkori tudósok fan-
tasztikus tervei kapcsán érdekes emlé-
ket idéz fel a prágai tudós rabbi
Gólem-legendája, amelyet a „Jóestét”
olvasói már regény és film alakjában
bizonyára ismernek. A prágai rabbi
agyagból élőembert mintázott, akinek
a nyelve alá rejtette Isten nevét s a
haalmas agyagember, a Gólem élé-
merré vált, járni tudott és a tudós rab-
bi parancsainak engedelmeskedve, min-
denben szolgálatára állott.

MODERN GÓLEMEK

A prágai legenda óta a modern tudó-
sok is, főleg a biológusok, titokban
azon törik a fejüket, hogyan lehetne
a természet csodája nélkül tisztán a tu-
domány technikai eszközeivel élőem-
bert előállítani, illetve a meglevő em-
beriséget szaporítani? A tudósok sze-
rint erre különösen azokban az orszá-
gokban volna szükség, ahol a népes-
ség szaporodása egyre alábbhagy, mint
például Franciaországban, ahol arány-
lag a legkevesebb gyermek születik az
egész világon.

A jelenkor biológusai közül különö-
sen kitűnik e téren a világhírű angol
tudós, Haldane, aki rendíthetetlen opti-
mizmussal igyekszik a tudomány ma-
gaslatára emelni az élőember mestersé-
ges előállításába vetett hitét. Haldane
ugyan pozitív kutató, aki szigorúan ra-
gaszkodik a természeti tényekhez, de
emellett mégis a legbátrabban tekint a
jövőbe és valószínű prófétaként jóslja
meg a jövő „homunkulusának” érdekes
titkait.

A világhírű angol tudós messzejövő-
be látó tervét a saját szaktudománvá-
ra: a biológiára alapítja és prófétai lá-
tomása arról a külső nemzés útján lét-
rejött gyermekről szól, akit nem az
anyai test, hanem a lombik sustorgó
működése hoz világra. Haldane tervét

nem szabad összetéveszteni az ugye-
vezett „homunkulusok” emlékezetes és
fantasztikus tervével, mert az angol tu-
dós ektogenetikai csecsemője egy meg-
termékenyített női pete törvényes le-
származottja, így tehát teljesen termé-
szetes eredetű, csak hogy nem az anyai
testben, hanem egy műanyaméhben fej-
lődik emberré. Haldane tudományos
jóslata szerint a jelen század közepén
tehát 1950 körül feltalálják majd a
mesterséges anyaméhet, amely mint egy
gép, ezerszámra fogja ontani az élő
embereket.

**AZ IGAZI KORMANYOZHATÓ
GÓLYA**

Haldane szerint az is megjósolható,
hogy ez a mesterséges anyaméh a jövő
emberiség megfelelő fejlődését is szabá-
lyozni fogja. Szóval ez lesz az igazi
„kormányozható gólya”, amely az új
embernek nemcsak testét, hanem lelki
kialakulását is befolyással lesz. Szó-
val a jövő embere olyan lesz, amilyen-
nek a tudomány akarja, nem pedig a
természet szeszélyes játéka... Haldane
érdekes jóslataiban azt is lehetőnek
tartja, hogy majd évtizedek múlva
ilyen választási plakátok fognak meg-
jelenni a leendő embergyár eredmé-
nyeire hivatkozva:

„Szavazzatok a mi jelöltünkre és ak-
kor sok katonátok lesz!” vagy „Szavaz-
zatok a mi jelöltünkre, aki sok leány
születését biztosítja” és hasonló kortes-
igéretet.

...ÉS MEGSEM LEHETSÉGES

Érdekes, hogy Haldane, aki ilyen me-
részt képet jósl a jövő emberalkotás
titkairól, viszont egy előadása alkalmá-
val kijelentette, hogy az új „homunku-
lus” tudományos létrehozása alig lehet-
séges. Ebből az ellentmondásból a tár-
gylagos igazság kedvéért a tudomány
jelenlegi eszközei segítségével a követ-

kezőket lehet megállapítani:

A biológia tanai szerint, csakugyan
lehetséges lesz természetesen petéből tet-
szés szerinti állatokat, sőt embereket
is kiköltetni, de az már kétséges, hogy
csak egyetlen petesejt a tudomány
legmagasabb fejlődési fokán is mester-
ségesen elő lehet állítani. A tudomá-
nyos kutatás eddigi eredményei ugyan-
is Haldanenak mindenben igazat adnak.
Régóta ismeretes, hogy a földön min-
den élet a protoplazmától függ, a sejt
ősanyagától, amely tojásfehérjéből és
néhány vele rokon anyagból áll. Már
megpróbálták óriási fáradság árán en-
nek a sejtanyagnak belső szerkezetét
vizsgálat alá venni és elemezni. De mi-
nél többet fáradoztak a kutató műn-
kával, annál nyilvánvalóbb lett, mi-
lyen rettenetesen bonyolult és művészi-
leg raffiniált ennek a leggyorsabb élő-
anyagának az összetétele. Hiába tudja a
kémikus, milyen elemekből áll a tojás-
fehérje molekulája, hiába tudja a fe-
hérje szerkezetének vegyi képletét, hasz-
talanul ismeri a sejtszövetet összekötő
ugynevezett aminosavakat, amelyek
a tojásfehérje elemeit csodálatos mó-
don felépítik. Mert ilyen aminosav-
vakkól mintegy 25 különbözőfajta van,
amelyek viszont millió, sőt milliárd
képlet szerint építhetők fel a tojásfehé-
rje egy molekuláját. Minden más és más
szerkezeti mód más és más tojásfehérjét
hoz létre. Azt pedig, hogy ezek az ele-
mek mily módon vegyülnek egy-egy sejt
ben, azt egyetlen földi ember sem tud-
ja megfejténi. Hiába állít elő tehát a
kémikus sustorgó lombikjában mester-
séges sejtet, ha létre is hoz vegyi úton
egy protoplazmát, csak olyan sejt lát
napvilágot, amely nem él.

ELKÉPESZTŐ ADATOK

Hogy mennyire bonyodalmas és ki-
fűrkészhetetlen a sejtek élete, azt a kö-

puin ékeskedik!...

Komoly beszélgetésünket azzal
a megállapítással fejeztük be,
hogy: minden probléma „legjó-
zanabb” megoldása: jól „berug-
ni...” Majd bort ittunk. (Nem
írom meg, hogy hány literrel,
mert a doktor juris nem nekem
maradt adós az árával...) A bol-
dogabb jövő reményében a házi-
gazda teletöltötte poharamat, koc-
cintottunk és egymás egészségére
ittunk...

Bár Isten különös kegyelméből
magyarnak születtem és annak is
fogok meghalni — nem szeretem
a bort. De ez valami aromás,
édes, erős, — jó bor volt.
Azonnal meg is mondtam a véle-
ményem róla: Kitűnő bor!...

Ugy látszott azonban, hogy
könyvemű kijelentést tehettem,
mert az ügyvéd-politikus ráka-

csintott pozsgásarcu magyar fe-
le-égére. Az asszony visszaka-
csintott...

En csodamódra belejöttem az
ivásba, a család azonban csak
gyanakodott és bizalmatlanul né-
zett a borra, amelytől nekem
egyre nehezedett a fejem... és
színesedett a fantáziám.

A nagysúlyu politikai hatal-
masság a tenyerére öntött egy
pár csepp bort és izgatott mohó-
sággal szólt:

— A teremtesít! Nézze meg
Szerkesztő ur, ragyog a tenyere-
men!...

Mivel kitűnően „értek” a bor-
minőségekhez, (csupán a rajnai
rizlinget és a traminít ismerem.
Azt is csak úgy, ha a márka raj-
ta szerénykedik az üveg oldalára
ragasztott vignettán... Szé-
gven?... megkockáztattam a

kérdést:

— Ragyog a képviselő ur te-
nyerén? Hát az ugyan mit je-
lent?

Az ügyvéd-politikus és bor-
szakértő megmagyarázta a cso-
dát: Azt jelenti, hogy olajos a
tenyerem, a bor aromája esszen-
cel van csinálva. Szóval nem ere-
deti! Hamisított!... Nem is
iszunk többet belőle... Van itt-
hon nekem helyett valami más
borom. Savanyu, de legalább biz-
tos!...

Nem akartam a törvény, igaz-
ság és erkölcs képviselőjét meg-
sértetni, de még sem ittam a sava-
nyuból... Mert nekem az édes
tetszett. Hiába hamisított, nekem
ez izlett!...

Távozásom előtt azonban meg-
magyaráztam, miért ittam a falcis
borból:

— Nézze doktor ur, én az éde-
set szeretem és amit ittam, az
volt. Izlett és mámorosított. Mi-
nek dörzsöljem akkor a tenyere-
men? Mit keressem, hogy milyen
eszközökkel készült és mit kese-
ritsem magam? Fő, hogy jól
esett!...

A népek szócsöve igazat adott
nekem...

Nem akarok reklámot csinálni
a falcis bornak és konkurenciát
a valódinak, de amit mondtam,
az nemcsak a műborra vonatko-
zik ám!... (R. T.)

ÉPÍTŐMUNKÁS-VOZGÓ

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Helyárak 8 lej.

Mindent egy csókért...

(a Betyárszeralem). Zenés, énekes romantikus filmdráma. Főszerep-
ben: DON JOSE MOICA és MONA MARIS. Vasárnap délután 3
5, 7 és 9 órakor. — Hétfőn, kedden 5 és 7 órakor.

Hol a büntárs?

Izgalmas kalanddráma. Főszerepben: DOROTHEA WICK és
GUSTAV DIESEL. Helyárak: 10 s 12 lej.

Szombaton és
vasárnap este**disznótór**Str. Elisaveta
sarok**Kerek es**

hácsinál

Frisz disznóazalek
kihordásra is apható.

A Déli sark hősei

EDEN ANGOL KÜLÜGYI ÁLLAMTITKÁR, a „jó ember”, aki legutóbb Simon angol külügyminiszter társaságában Genfben utazott, hogy ott Paul-Boncour francia külügyminiszterrel fontos tárgyalásokat folytatasson. Az angol külügyminiszter és államtitkár genfi utazásának az a célja, hogy Hendersont, a leszerelési konferencia elnökét lemondásának visszavonására bírják s a nyugati hatalmakat a leszerelés érdekében újabb akcióra ösztönözzék.

vetkező biológiai tapasztalat is bizonyítja. A földön a legkezdetelegesebb állatok egyike a Monas Dallingeri nevű ázsalag, amely olyan primitív és kicsi, hogy a legnagyobb göröszövel is alig látható. Ennek az ázsalagnak a spórája azaz önálló egyede egy angol tudós szerint mintegy hétezer milliméter átmérőjű. De ez még hagyján, mert a biológus azt is kiderítette, hogy ennek a lehetetlenül kicsiny őslénynek egy-egy sejt molekulája még 250 millió fehérje molekulát foglal magában. Megáll hát az ész, ha azt akarjuk, hogy egy ilyen kezdetleges ázsalagot 250 millió fehérje molekulából előállítsunk. Mily rettenetes érhetetlen és kiszámíthatatlan távolságban van még ettől az emberi sejt messzerséges előállításától!

Bámulatraméltó tehát, a középkori „Garabonciás Oláknak”, Paracelsusnak, Faust doktor elődjének és három évszázad óta kutató utódjainak az a merész és törhetetlen ügykezelete, hogy szervesen anyagból élő szerves anyagot, sőt embert állítsanak elő a kémia titokzatos tudományával. Valószínű, hogy a jelen és jövő tudósai ennél a kérdésnél is úgy járnak majd, mint Madách falanszterének megálmodott tudósa, akit vakmerő vegyíkísérlete közben a kettőtört lombikból kiszálló szellem így figyelmeztet a természettel való játék hiábavalóságára:

— Megállj! E lombik szűk nekem!...

G. Á.

Hölgyek, figyelem!

Veszélytelen villanyáramú ondulatio, 6 órás garanciával, valamint hajfestés minden színben felelősség mellett, mérsékelt árban készül:

Terkálnál,

Cluj, Reg. Ferdinand 33.
Élőn-ház — Várhíd mellett

Byrd, a Déli sark hőse. Ezt minden gyermek és minden újságolvasó tudja. De az emberek többségének fogalma sincs ennek a hősiességnek jelentőségéről, fogalma sincs arról, hogy mi is történt ott a Déli sarkon, milyen terület az, milyen nagy és milyen veszelmekkel kell ott megküzdeni.

A HATODIK VILÁGRÉS

A Déli sark világát a hatodik világrésznek nevezik. Amíg az Északi sark körül csak jég és jég van, addig a déli sarkvidék egész földrész, amelyen 3-4000 méter magas hegyek húzódnak végig és maga a Déli sark is pontosan 3127 méter magasságban van.

A déli sarkvidéket *Antarktisznak* nevezik. Kiterjedése mintegy 14 millió négyzetkilométer lehet, tehát jóval nagyobb, mint egész Európa, amely 10.200.000 négyzetkilométer kiterjedésű.

Ennek a hatalmas területnek csak kis részét fedezték föl eddig. Felfedezésének története tulajdonképpen még Amerigo Vespuccival kezdődik, aki 1501-1502-ben felfedezte Dél-Georgiát. Az elő, aki a Déli sark titokzatos vidékeire behatolt, Cook volt 1772-75-ben Délsarki expedíciójuk indultak 1819-ben és 1843-ban is. Azután szünet következett 1803-ig. A legeredményesebb, de a legrámaibb délsarki expedíciós utazások azonban a huszadik század elején voltak.

E. H. Shackleton 1907-1909-ben vezette azt a híres angol expedíciót, amely a déli szélesség 88 fokának 23 percéig előrehatolt. Onnan azonban kénytelen volt visszafordulni.

VERSENYFUTÁS A DÉLI SARKRA

1911 végén és 1912 elején egy időben két kiváló kutató kísérelte meg a Déli sark felfedezését. *Amundsen és Scott*.

Hogy mit ilt át és mennyi szenvedésen ment át ez két nagyszerű ember az Antarktiszi félelmetes gleccserei között, arról csak azok szerezhethetnek fogalmat, akik előlvasásuk a két felfedező utelírását. De csak halvány fogalmat szerezhethetnek, mert nincs az az emberi fantázia, amely el tudná képzelni ezeket a szenvedéseket. Borzalmas versenyfutást folytat-

tak a Déli sark eléréseért. És az egész világon talán tíz ember sem volt, aki nyugodt otthonában arra gondolt volna, hogy lent a jég-sivatagban most játszódik le az emberiség kulturtörténetének egyik legfelejthetlenebb fejezete: versenyfutás a déli sark elérése.

Emlékeztet versenyfutás volt ez, tele tragikus fejezetekkel. Szavakkal ki sem lehet fejezni, hogy mit érzett Scott, amikor borzalmas hóviharokon át, a gleccserek halálos szakadékain keresztül 1912 január 18-án végre a Déli sarkra érkezett — a Déli sarkra, ahol egy kis sátor állt már és a sátorról norvég lobogó nézett le rá. A Déli sarkra, ahol egy rézdobozban följegyzés várta, mely arról tanuskodott, hogy Amundsen már egy hónappal ezelőtt, 1911 december 16-án elérte a Déli sarkot.

Milyen érzésekkel fordult vissza Scott! Megrendítő sorokat lehet olvasni erről Scott naplójában, amelyek ennek a kiváló kutatónak emberi nagyságáról tanuskodnak. Még megrendítőbb, hogy Scott visszatérése 16 kilométernyire a táborától tomboló hóviharba került. Tizenhat kilométernyire volt csak a táborától és nem érhetette el azt soha. Naplója, amelyet később megtaláltak, ezekkel a sorokkal végződik: „Az isten szerelmére, gondoskodjatok feleségemről!”...

BYRD

Aztán új fejezet kezdődött a sark-kutatás terén. A repülőgépek új lehetőségeit nyitottak meg. 1928-ban két repülő kutató a déli sarkvidéken: az ausztráliai G. H. Wilkins és amerikai Byrd. Mindketten repülőgéppel indultak felfedező útjukra.

Byrd repülőgéppel átrepülte az Atlanti óceánt és átrepült a Föld mindkét sarka fölött. De mégis mit fedezett föl? Sokat? Milyen sokat?

Tudnunk kell, hogy Byrd és Wilkins repülőutjai előtt csak annyit tudtak az Antarktisztól, mintha Európából csak Oroszország északi partvidékét, Norvégia nyugati partvidékét ismernék és Skóciából csak annyit, hogy ismerjük ugyan az

MUSSOLINI LEGSIKERÜLTEBB

MELLSZOBRA, amelyet Egle Pozzi olasz szobrászművész készített s amelyet az északolaszországi Alessandria gazdasági palotájában állítottak fel, mint Mussolini leghűbb, legtalálósabb képmását.

északi csúcst, de nem tudjuk, hogy az egy szigetnek vagy egy félszigetnek a kezdete-e és mintha Európából még Dél-Oroszországot és az orosz-ázsiai határ egy részét ismernék.

Byrd kutatásainak köszönhetjük, hogy mintegy 250.000 négyzetkilométer területről tudomást szereztünk, amely valamivel több mint Anglia egész területe.

Byrd és Wilkins, noha egy időben voltak expedíciós útjukon, mégsem találkoztak az Antarktiszi vidéken. Mert — hogy vissz térjünk az előbbi hasonlathoz — miatt Wilkins Skóciát repülte körül, az alatt Byrd repülőgéppel Odessza körül járt.

Byrd hajójával most a jéghegyek között vesztegel, kísérlőinek egy részét elsodorták a jégtáblák, magát a hajót is halálos szorítással ropogtatja már a jéghegyek ölelése.

Az egész világ aggódó figyelemmel kíséri a hős kutatók sorsát, akik életüket a tudás szolgálatába állították a legveszedelemesebb poszttra, a felfedező útjára...

A magánbankok is engedélyt kapna a devizakereskedelemben

(BUCURESTI.) Dorel Dumitrescu, a Banca Nationala kormányzója nyilatkozott a L'Intransigeant munkatársának. Kijelentette, hogy a devizagazdálkodás a jegybank egyik legfontosabb feladata. A jövőben meg fogják engedni, hogy magánbankok is foglalkozzanak devizakereskedelemmel, természetesen ellenőrzés mellett és úgy, hogy a devizafelesleget beszállítsák a Banca Nationalának.

Kijelentette a kormányzó azt is, hogy a lej stabilitását minden körülmények között fentartja, — miután a stabil valuta a pénzügyi élet egyik legfontosabb bázisa.

Clujon legolcsóbban, legszebben és a legdivalósabban

Czink

modernül berendezett kellemes és vegyítész gyára dolgozik!

Lázban ég

az egész város és csak arról beszél, hogy a

REGAL

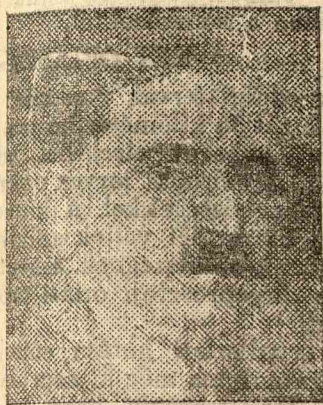
kav. hazban és Romanjában őszö szerepel a pazar tánc és enksz amokrál a februári ragyogó új műsor keretében a

a világhírű néger négyes

ARANYFLOTTA

KARL SEITZ, Bécs volt szociáldemokrata polgármestere. Kifűző városvezető, aki tízéves polgármestersége alatt rengeteg középülettel és jóléti intézménnyel gyarapította az osztrák fővárost. A polgárháború kitörésekor letartóztatták.

JULIUS DEUTSCH, volt hadügyi államtitkár. Az osztrák szociáldemokrata párt katonai szervezőjének, a köztársasági pódórságnak megszervezője. A polgárháborúban ő volt a vezére a harcoló munkásságnak. A Floridsdorf környéki elkeseredett csatározásokat személyesen irányította. A leveretés után ő is elmenekült.

ROBERT DANNEBERG, az osztrák szociáldemokrata párt egyik vezére. Évtizedek óta tagja volt az országgyűlésnek. Kifűző szervező és elsőrangú szóvivő. A szocialista vezérek egyik legképzettebbje. A kormányhatóságok a polgárháború kitörésekor letartóztatták.

A híres spanyol ezüstflotta még ma is ott alszik az Atlanti óceán szürke hullámai alatt. Az emberi kapzsiságot és kincsszomjat több mint 300 év óta idegesíti és csábítja ez a heberő kincs az Óceán fenekén. Most minden idők legértékesebb és leggazdagabb aranyflottája közeledik az amerikai partokhoz. Nem veszélyeztetli a vihar és nem fenyegeti hullámsír. Az ezüstflotta törékeny, apró dióhéjbarkái könnyen martalékkul eshetnek az elemek dühének. De ez az új aranyflotta, csupa óriási acélhajó, mindegyik egy-egy uszó város, amelyik meg sem érzi az arany terhét, ahogy a sárga érc csendesen pihen hajó páncélszobájában.

A „Bremen” holnap érkezik Newyork kikötőjébe 10 millió dollár értékű arannyal, de mögötte szelik az Óceánt a „Berengaria” és az „Európa” gőzösök egyenként 25 millió dollár, a „Páris” 40

millió dollár, a „Deutschland” 8, a „Caledonia” 10, a „President Roosevelt” 6, a „Washington” 5½ millió dollár értékű arannyal. De ezenkívül több, mint 30 millió dollár értékű arany halad Indiából Londonon át az Egyesült Államok felé. Ez az irtózatossá aranymennyeiség azonban, ha nincsen is veszedelemben, mint ahogy a spanyol ezüst kincs forgott veszedelemben a gyenge bordázatu vitorlás fahajók gyomrában, éppen olyan némán és meddően hever majd az amerikai ujjáépítő bank pincéjében, mintha a hullámsírba zuhant volna.

Csak az a szomorúan mulatságos ebben a mai gazdasági rendetlenségben, hogy az aranymilliók ide-oda utaztatása, az aranyáramlás Indiától Newyorkig szédítő nyereségeket jelent néhány ügyes és ravasz spekuláns számára.

Kaland a korzón

— Aszfaltbetyár történet —

(Harangoznak. Este van. Az üzletelők lehúzzák redőnyeiket. Három fiatalember beszélget a korzó sarkán. Témájuk az örökké aktuális és mégis megfellehetetlen rejtély: a nő.)

— ...és, tudod, a kicsike fél feljönni a lakásomra. Fél, hogy valaki meglátja és ...

— Hagyd abba!
— Nem érdekelt!
— Csend legyen ott a karzaton. Tehát ott hagytam el, hogy ...

— Kérlek szépen, ne untass, nézd inkább ezt a leányt, aki felénk közeledik. Csinos kis székeség. Roppant bájos. Nagyon tetszik nekem. Tehát légy szíves és mutass be neki ...

— Hiszen nem is ismerem ...
— Anyai baj legyen. Gyere.
— Engedd meg, hogy névessék ...
— Majd később. Siess, az élehetlenség az élet megrontója!

(Ketten áramodnak a szőke kislány nyomába. Utólérlik.)

— Kezét oszokolom, Bözsike. Rég nem láttam. Ugy-e megengedi, hogy bemutatassam a barátomat? ...

— Pá. Ilonka vagyok. De kérem, bízónyára összetéveszt valakivel ...

— Eltaláltál! S ezért bocsánatot kérek. Kisztihand.
(Lekapcsolódik.)

— Haragszik?
— Igen.

— Azt ne tegye. Árt a szépségnek.
— Szemtelen!

(Rövid szünet. Néhány lépést tesznek hallgatagon, majd a leány megszólal.)

— Na, Isten vele. A viszontlátásra ...

— Elküld? Jó. Ot perc múlva megyek, de addig meg kell hallgasson.

— Kérem menjen!
— Azonnal. Csupán figyelmeztetem, hogy engem nem lehet ily ridegen el-

utasítani. Gondolja meg mit tesz. Hisz emlékszik rám a strandról ... Ott sokszor találkoztunk és maga minden alkalommal mosolygott. Ép úgy, mint most!

— Rossz a memóriája.

— Lehet. De azért már emlékszik. Ennivalóan bájos volt akkor fürdőruhában. Aranyhaján csillogott a napfény, kacagása csilingelt. Csak az tartott távol magától, hogy mindig egy monoklis öregúr kísérte.

— És?
— Most, ahogy megpillantottam, újból elém villant. A székesége. A tisztasága. Hőfőhár bőrének úde hamvassága. Légiesen könnyű természetnek mádszál karcsúsága. Láttam feküdni a szőke homokbarázdákban, vakító napsütésben. Maga a szépség tökéletessége ...

— Mondja, tud főzni?

— Amint hallja, igen.

(Elénkűlő diskurzus. Elvonulnak.)

(Félóra telt el. A három fiatalember újból együtt van a korzó sarkán. Beszélgetnek.)

— Na, fiam, mi történt?

— Halljuk a szónokot!

— Semmi különös. A kislányt alig bírtam lerázni a nyakamról. Hazakísértem. Randevút adott. De nem megyek el. Mert utóvégre nem szaladok én akárki után. S buta kis nő ez, higgyétek el.

— De hiszen te akartál vele megismerkedni ...

— Mindegy. Már unom.

— Jó. És mi mégis fogadunk, hogy elmész a randevura.

— Dehogyan megyek. Eszemégyben sincs. Mondtam már, hogy ez a lány nem érdekelt ...

(Unottan mondja, de titokban már kezdi az ostrom haditervét a holnapi találkozásra, mert olyan ragyogóan csinos a szőke kislány ... s gyönyörűnek

látja az életet, ami csakugyan szép. bá ... ebben a pillanatban a külváros nyomorkuckójában Lehner munkanélküli ácsmester hasbarugta asszonyát, mert nem hozott elég pénzt a gyárból: — megitta s Rosenfeld igazgató ur most csalja meg feleségét a Regele Ferdinand uti garzon lakásában. — a japán hadsereg egyik tisztje harakirit végez önmagán, mert katonai titkokat árult el s rájöttek, Bucovinán hófürgeteg sörpör végig s téma robban szét a föld mélyében: három halott husz sebesült és a kórházban három fiatalember áll és beszélgetnek, témájuk az elcsépejt téma: a nő.)

PORZÓ.

KARL RENNER, volt osztrák kancellár, a szociáldemokrata párt egyik vezetője. A mérsékelt politika híve. Széles körű tudás és nagy szónoki készség jellemzték. Őt is letartóztatták.

TEKE-SPORT

Cluj eredményei: Turul—Solid 12 játékos 195:163. Románia—Transilvania 12 játékos 156:151. Románia meglepő haladást mutat, női játékosai majdnem felülmúlják a férfiakat. Barátságos versenyük mintául szolgálhat. — Tekézők programja. Szombat este: Oituz bajnokit játszik a Matador estélyén, Amateur és KAC bajnokit játszik az Iris estélyén. Zsűri: Nagy Géza. Nagy III. pályán. Vasárnap: Dél előtt 11 órakor játszik bajnokit a Nagy II. pályán a Solid. Délután 4 órakor Iris csapat átadja Mured csapatnak Gárdán-pályán a tőlük nyert email kupát. Barátságos. Délután 4 órakor Olimpia és Jóbarát első tinacépyes találkozása az Oltean-pályán. Délután 4 órakor Palma—Somesul Nagy I. pályán, revéns. — Palma Cluj tisztikara: Disznók Szappanos Ferenc. Elmők Terkál Robi, alelnök, Kucsera János, titkár Bokris László, pénztáros Máthé Lajos, ellenőrök: Lázár Kálmán és Czirják Elek. Csapatjátékhelye Nagy József-pálya, napja hétfő. — Hétfőn: Palma—Olimpia. Nagy I. pálya.

OTTO BAUER, az osztrák szociáldemokrata párt egyik legmarkánsabb vezetője. Volt államtitkár.

Legujabb divat: a félyes kemény gallér!

néhány lejért ragyogóva fényezi és mossa

„Cristal-gyár”

Strada Moldovei 15. Cégtulajdonos: Tóth József.

Felveitel: P. M. Viteazul 4., Sr. Nic. Iorga 2., Calea Victoria 7., Reg. Ferdinand 102.

Butorozott szoba kiadó

...melléklet hozzá a feleségnek szánt Rózsika, vagy a kalandra vágyó elvált asszony

(CLUJ.) Az alábbi cikkekért kérem, ne botránkozzanak meg az illetéktelenek. Ugyanis csak egész kis hányadát akarom jelképezni a butorozott szobát kiadó nőknek. Százszázalékból tíz százalékot. Ezt pedig azért teszem, hogy a szobakereső fiatal ember legyen óvatos. Nagyon óvatos a tulkezdés — na és a leányos háziasszonyokkal szemben. Még pedig akkor, mielőtt a megtekintett szobát kivenné.

„JÓMODORU FIU SZOBÁT” — FELESEGET — „KAPHAT”

Lakást kerestem. A város minden zugát felkutattam azért a butorozott hajlékért, amely nem is drága, mégis megfelel. Megálltam az első nekem való ablak előtt. Ez a cédula volt belülről a muskátlis ablakra kiragasztva:

„Csinosan butorozott szoba egy jómodoru urifíunak azonnalra, olcsón kiadó.”

Lenyomtam a kapukilincset és bekopogtam a házba... Mint ahogy jómodoru urifíuhoz illik, Mondom:

— Érdeklődni jöttem nagyságos asszony. De előbb talán bemutatkozom... Mennyibe kerül a lakás? Mik a feltételek? Ha megfelel, mikor költözhetnék be?

A jószágos háziasszony — reményen felüli mosolygással némán bólintott. Ugyilátszik, nem tartotta érdemesnek, vagy egyáltalán utált a pénzről beszélni. Igazán ideális lelkület... Hanem... dehogyan: A háttérben az eddig szerényen meghuzódó 20 év körüli kisleány könnyed lendülettel elem ugrik, orrom alá rázza a szobakulcsot s megszólal:

— Rózsika vagyok. Nézzük meg a szobát!

Bementünk. A befutott hangulatos lak ajtaját nyitva felejtettem szándékosan. Már nem nagyon vágytam kibérlni a szobát. Nem tudom miért. Ekkor a mosolygó, bájos szempár révedt tekintetembe.

— Maga milyen könnyelmű — duzzogott néhány perces ismerősöm. — Tegyük be azt az ajtót, mert kimegy a meleg.

Előrebocsájtom, továbbra is csak udvarias maradtam. Mint ilyen, szempillantás alatt az ajtóhoz léptem, hogy betegyem. Szinte egyszerre érte kezünk a kilincset. Az ő keze felülkerült. Aztán lágyan megsimogatta az uj-jaimat és buzgó szakértelemmel állapította meg, hogy a kabátom egy ide-pici helyen rongyos. Miután megállapította, hogy izmos, erős fiu lehetek, célnát hozott.

Kérem szépen, tisztelt olvasó, a meghatottságtól már a szó is a torkomon akadt, amikor a szobának, leendő „legénylakásomnak” még az árát sem tudtam, de már Rózsika — a sok közül egyik szobának szánt feleség — boldogan varrta kabátom ujját.

— Jaj, igazán halás vagyok — rebegtem zavarian. — Nem is tudom, mit tegyek.

„BEFÜTÖK MAGÁNAK”

Csak ennyi kellett, hogy Rózsika

ka a dolog üzleti részére térjen át:

— Vegye ki a szobát. Magának kivételesen 600 lej havonta. Már fát se kell vevény. Ugyis itt van a tavasz. De ha fázik, akkor majd én is befutok magának.

Már a keresztnevetem gyakorolta. Belém csimpaszkodott és a mamája elé hurcolt... Aki nagyon kedves. Annyira kedves, annyira jó, hogy rögtön az alábbi szavak buggyantak ki ajkán:

— Ilyen becsületes fiura, mint maga, bátran rábizom a leányomat...

Mikor észrevette rémült mosolyomat, küssé lépitett:

...azaz... úgy értem: rábiznám, nem félteném magától. Elengedném magával, tudnám, akárhová mennék együtt, nem történné semmi rossz...

Tényleg: „nem történné semmi, csak elváltunk csendben”

Ugy kifordultam az ajtón, úgy elmentem, hogy na.

AHOL KALAND KINALKOZIK

Öt-hat kevésbé szép és aránytalanul drága lakás után, egy hediket találtam. Fiatal özvegy, de lehet, hogy elvált asszony, cédulázta ki, hogy:

„Barátságos meleg szoba, minden komforttal kiadó”.

den komforttal kiadó”.

A minden komfort ilyen fiatal emberek fantáziáját mint én vagyok, küssé fölcsigázza. Nem törődve semmivel, beléptem az ajtón. Csinos, barna nő, — a neve nem fontos — fogadott. Leültetett. Megkérdezte, cigarettázom-e? És együtt szivtuk az ő piros regálját. Ez még semmi. A szobáról beszélgettünk. Tudomásomra adta, hogy egyedül lakik. Lakásunkat, amint látom, csak egyszerű ajtó választja el egy mástól.

— Nem fontos kulccsal bezárni — jelentette ki. — Én nem félek, remélem maga se... Egyébként a szoba ára: 800 lej, fürdőszobával, takarítás, világítás, fűtés, ágynemű, pince, padlás, mosás, vasalás... egyszerűen mindennel együtt.

Ugy darálta a fent elmondottakat, hogy kiűtött a verejték a homlokomon. Később visszanyertem lélekjelenlétemet. A kalandról beszélgettünk. Könnyen, nagyon könnyen, minden további nehézség nélkül azt állapítottam meg:

Mia a feleségnek szánt kislány regénit óhajt, ennek az asszonynak kaland kell...

Perényi János.

Gigászi terv Szibéria fölmelegítésére

Szibéria. Ha ezt a szót halljuk, önkéntelenül is kegyetlen hidegre hőmezőkre és végtelen, kietlen pusztaságokra gondolunk, amelyekben viharok száguldanak végig és farkasok üvöltöttek.

Valóban, Szibériának az északi sarkvidék zónájába eső területén még az ottani „kánikula” alatt is —30 és —40 fokos hidegek vannak, a föld legnagyobb részét itt egész éven át hó- és jégréteg borítja és ennek a vidéknek egész állatvilága jegesmedvékből, rozmárok, fókák és különböző sarkvidéki madarakból áll.

Ha meggondoljuk, hogy ez a terület pontosan ugyanazon szélességi fok alatt terül el, mint a norvégiai Tromsö és Hammerfest, akkor okvetlenül arra a megállapításra jutunk, hogy ennek a vidéknek elhagyatottságát és vigasztalan állapotát nemcsak az éghajlati viszonyok okozzák, hanem az ezeken kívülálló, szokat-

lan behatások következménye lehet.

Kiváló tudósok beható vizsgálódások és a kutató expedíciók beszámolójának felülvizsgálása után megállapították, hogy a nagy kettős sziget: Novája Zemlja keleti partján elterülő Kári-tenger és az északi jeges tenger kifolyása, amelynek jeges áramlatai körülveszik Észak-Szibériát és döntő befolyást gyakorolnak az egész terület éghajlati viszonyaira.

Finnország és Norvégia kedvező éghajlati viszonyait az Atlanti óceán felől jövő meleg Golf-áramlatnak köszönheti, ez a Golf-áramlat azonban nem tud Szibéria partvidékéig előre nyomulni, mert a Kári-tenger jégsáncai útját állják.

ELTERITIK A GOLF-ÁRAMLATOT

Az utóbbi időben több tudomá-

nyos társaság és technikai szervezet közreműködésével gigantikus tervet készítettek az oroszok: a Golf-áramlat útját el akarják téríteni. A Golf-áramlat meleg víz-tömege hosszú útján sem hűl le annyira, hogy melegítő hatását elveszítene és ezt a meleget és életető áramlatot közvetlenül Észak-Szibéria partjai mellett akarják elvezetni az oroszok és remélik, hogy ezáltal egycsapással megváltozik Szibéria éghajlata.

Avdojev orosz mérnök terve szerint, amelyeket komoly számítások és mérések támasztanak alá, a Golf-áramlat útját szabályozni lehet és határozott irányba lehet terelni, ha a Kári-tengert elzárják. Ebből a célból Avdojev két óriási gátat akar építtetni, amely a Novája Zemlja kettős sziget déli csúcsát a Vajgács szigettel és annak déli csúcsát a szárazfölddel kötné össze. Nyilvánvaló, hogy csak ennek a földmunkának a végrehajtása is figyelembe véve az ottani éghajlati és egyéb viszonyokat, csaknem emberfölötti teljesítményt kívánna a munkásoktól.

KÉT ÓRIÁSI GÁT

Az eddigi tervek szerint az egyik gát 36 kilométer hosszú lenne és Chabarov városából indulna ki. A mérnöki tervek számolnak a nehézségekkel. A kivitelezésre tizszeresét vették számításba annak az összegnek, amennyibe a dnyeprosztoji óriási erőmű került.

A gyakorlati hatása ennek a két gátnak ma még át nem tekinthető. Ugy tervezik, hogy a Kári-tenger elzárásával a Golf-áramlatot Észak-Szibéria partjai mellett Novája Zemlja nyugati partja mellé vezethetik. A tervek szerint ezzel a Novája Zemlja kettős sziget jó éghajlatu, lakható termőfölddé változna.

Avdojev terve szerint tehát megszűnne a „Kári út” és „Jugor-szoros” néven ismert két tengerszoros, amely a Kári-tengert az Északi jeges tengerrel összeköti. Ha a számítások nem csalnak, akkor ennek a két óriásraknak a megépítésével olyan éghajlati változás következne be azon a vidéken, amelyhez fogható még nem történt, amióta a világ világa.

Gigantikus terv ez. Megvalósulása százezer négyzetkilométer kopár, terméketlen földet adna vissza a civilizációnak.

Az oroszok már a nyár folyamán hozzá akarnak kezdeni ehhez a munkához, amely a világ történelem egyik legnagyobb vállalkozása lesz, ami egy okkal több az oroszoknak, hogy megvalósítsák.

G. Merenkov

EPITŐMUNKÁS OTTHON-
MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: Minden egy csókért, (vagy a Beteg szerelem). Enekes, zenés romantikus filmdráma. Főszerepben a közönség kedvencei: Don José Moica és Mona Maris. Helyárak: 3 lej.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor: Hol a bűntárs? Az idei évad legizgalmasabb hangos kalanddrámája. Főszerepben: Dorothea Wick, Gustav Disel és Gustav Grundges. Műsor előtt a legújabb híradó.

Hétfőn, kedden 5 és 7 órakor utoljára Hol a bűntárs?

KOKSZ

métermázsája kettő száz Lei

Gázgyár

CLUJ, Str. General Petas No. 24.

Telefon: 41.